

SLOVENSKI NAROD.

članja vseh dan avocer, izmisljajo se na pravilne, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke dežele na vse leto 25 K., na pol leta 18 K., na četrt leta 6 K. 50 h., na en mesec 2 K. 20 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K., za pol leta 13 K., na četrt leta 6 K., na en mesec 2 K. Kdor hodi sam penz, plača za vse leto 22 K., na pol leta 11 K., na četrt leta 6 K. 50 h., na en mesec 1 K. 20 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znača poština. Na naročbo brez izdobje upoštevajo naročnino več ne smeta. — Za oznanila se plačuje od petekostope poslovne po 12 h., če se oznanila tiski enkrat, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če se tiski trikrat ali večkrat. — Dopolnila je upravnost v Xavieiev ulici št. 6, in sicer upravnost v I. nadstropju, upravnost pa v pripadku. — Upravnost naj se blagevoljno pošiljati naročnino, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo ujedno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponovite, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

vajela za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . K 22 — Četrt leta . . . K 5.50

Pol leta . . . 11 — En mesec . . . 1.90

Pošiljanje na dom se računa za vse leto 2 K

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . K 25 — Četrt leta . . . K 6.50

Pol leta . . . 13 — En mesec . . . 2.80

Naročna se lahko z vsakim dnevom a hkrat se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnini brez ozira vsekemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravnost „Slovenskega Naroda“.

Po deželnozborskem zasedanju.

II.

Klerikalci že vsa leta, od kar so izolirani v deželnem zboru, jašajo na konjičku nemško-slovenske zveze in „Slovenec“ se že leta in leta v potu svojega obraza trudi, da bi dokazal, kako zelo škoduje v narodnem oziru ta zveza slovenskemu narodu.

Naš list je že opetovan s konkretnimi argumenti zavrnil te zlobne klerikalne trditve, naglašajoč kategorično, da imajo narodno napredni poslanci vkljub takozvani zvezzi z veleposestniki docela svobodne roke v narodnih vprašanjih.

Klerikalcev seveda to notoričeno dejstvo ni prav nič oviralo, da bi i nadalje ne sumničili napredne stranke, če, da se je prodala Nemcem.

Celo v dež. zboru so klerikalni poslanci ponavljali to sumničenje in pretakali debele solze zaradi škode, ki jo baje ta „zvezza“ povzroča slovenskemu narodu.

Da se enkrat za vselej zapro usta klerikalnim klevetnikom, je poslane

Hribar v javni seji kategorično izjavil, da dogovor z veleposestniki ne nalaga naprednemu poslancem v narodnih vprašanjih prav nobenih obveznosti in dolžnosti, da so v narodnem oziru docela svobodni in da so vezani edino glede podpore slovenskemu in nemškemu gledališču.

Poslanec dr. Tavčar je na to kti izjavil, da se bo narodna napredna stranka vestevo držala svoje oblube glede gledališča, dokler bo trajala zveza z veleposestniki.

S temi izjavami, podanimi z autoritativne strani, je bila brez dvoma dovoljno pojasnjena takozvana slovensko-nemška zveza.

Dasi se torej ta zveza prav nič ne tiče narodnostnih vprašanj in se je izrecno konstati, da je samo gledališko vprašanje tista točka, ki tvori takozvano zvezo narodnonapredne stranke z veleposestniki, vendar klerikalci še niso mirovali.

Ker se je jasno dognalo, da je zveza naprednih poslancev z veleposestniki tudi v narodnostnih vprašanjih samo klerikalna fikcija, so klerikalci stikali okrog in iskali opornih točk, s pomočjo katerih bi, ker so svojo blamažo v tem vprašanju sami uvideli, vsaj navidezno dokazali, da narodno napredni poslanci v narodnem oziru vendarle niso tako svobodni napram Nemcem, kakor sta zatrivali Hribar in dr. Tavčar.

V to svrhu so se lotili zapisnika ter predlagali, da se v bodoče piše samo v slovenskem jeziku, meneč, da bodo s to, na sebi malenkostno stvarjujeli napredne poslance ter potem lahko kričali: Vidite, pa vendarle niso napredni poslanci popolnoma svobodni v narodnih vprašanjih!

Toda klerikalcem se ta špekulacija ni posrečila.

Dasi je v bistvu docela brezpostembno, ako je deželnozborski zapisnik samo slovenski ali dvojezičen, dokler se morajo zakoni sklepiti v obeh jezikih, dokler je nemški zakonski tekst avtentičen, dokler se smejo sestavljati samo nemška poročila in vlagati samo nemški predlogi, je vendar narodno-napredna stranka storila, kar ji je vlevala narodna zavest in kar je bila

dolžna storiti po svojem narodnem programu.

Klerikalci so hoteli s svojim predlogom glede samoslovenskega zapisnika spraviti v zadrgo napredne poslance, kar jim je pa temeljito spodeljeno.

V drugem oziru so pa klerikalci nameravali zabiti klin v zvezo napredne stranke z veleposestniki, da bi na ta način izolirali napredne poslance v deželnem zboru in tako sebi pridobili več akcijske svobode.

Menili so, da se zveza razbije, čim glasuje napredna stranka v zadevi zapisnika tako, da bi to ne ugajalo veleposestniki. Napredni poslanci so glasovali v nasprotju z Nemci za samoslovenski zapisnik, a zveza se ni razbila, kar je evidenten dokaz v to, da nastopanje poedinih kombatantov v narodnih vprašanjih ni malo ne tangira takozvane zveze. Klerikalcem se torej tudi ta načrt ni posrečil.

Pač pa se je javno pokazalo, da je klerikalna trditev, da nam dogovor z veleposestniki v narodnem oziru veče roke, podla laž in nesramno obrekanje.

Sicer bi pa tudi tega dokaza ne bilo treba, ker že dejanja narodnonapredne stranke sama dovolj jasno in pričujejo, da jo v narodnih zadevah ne vežejo in niso zanjo merodajni nobeni oziri.

Napredni poslanci so v tem zasedanju stavili važen predlog, tičeč se slovenskega vseučilišča, predlog, ki je občenarodnega pomena. A klerikalci? Ti niso mogli najti važnejše narodno-politične stvari, za katero bi se bilo potrebovali, kakor zapisnik.

To golo dejstvo jih že označuje dovolj!

Sicer pa ni večjega humbuga, kakor če se dr. Šusteršič poteguje za slovenske zapisnike. Ali bi ne bilo bolje, da bi v prvi vrsti skrbel za to, da bi v škofiji in pri raznih klerikalnih zavodih uveli slovensko uradovanje, samoslovenske tiskovine in napise?

„Ljudska posojilnica“, „Gospodarska zveza“ itd., vsi ti zavodi imajo dvojezične tiskovine in napise in neki katoliški advokat pošilja celo samo nemške vloge v Gradec

in na Dunaj. Dr. Šusteršič pozna dobro tega advokata, ki se sicer postavlja, kakor da bi bil najradikalnejši Slovenec!

Tako postopajo klerikalci! Potem se pa še drznejo očitati napredni stranki narodno izdajstvo, ker je rešila slovensko gledališče pogibelji dogovorno z veleposestniki. Žalostno dovolj, da imajo Nemci za eminentno narodnokulturni slovenski zavod več smisla in srca, kakor slovenski klerikalci, ki jim je sicer vedno na jeziku narodnost in narodnost!

Splošna in enaka volilna pravica

Zopet enkrat se je pokazala, kako naini smo Slovani v Avstriji. Navdušenje po splošni in enaki volilni pravici je prišlo že nas kakor pjanost, in vse je rajalo, vse je vplilo, da brez te pravice živeti ne more. Pri strani pa je prežal nemški centralist Gautsch in svojo mrežico je nastavil — in nekoliko sramežljivo kakor starahiha grehu se je pustil siliti, a končno se je vdal: še, že že nečete drugače, pa jo imate svojo splošno in enako volilno pravico! In da ni dr. Kramar, ki je v parlamentarni akeiji glede te zadeve zskrivil nekaj grdih nerodnosti, na cedilu ostal, je dobr baron Gautsch napravil najprej koncesijo Čehom ter obljubil, da se bodo pri volilni reformi mandati najprej porazdelili na posamezne kronovine. S tem je bilo rešeno že sko državno pravo! Pri ti razdelitvi pa bodo merodajna davčna moč posameznih kronovin in pa kulturno razvitje prebivalstva. S tem je bilo ustrezno Nemcem, ker dobi vsled tega industrialno močno češko kraljestvo in posebno tudi Spodnja Avstrija došti več mandatov. Slovence pa bodo tepli s kulturo, in že danes je gotovo, da bomo, ako se izvede Gautschev projekt, imeli manj državnozborskih mandatov, nego jih imamo dandanes!

Velika pa je nevarnost, da se ta projekt v resnici izvede, ker so se socialni demokrati izrekli za

njega. V dežetek je govoril v drž. zbornici dr. Adler, ki v svoji zunanjosti kaže egoističnega Žda, ter se je izrazil, da je njegova stranka z Gautschevim načrtom zadovoljna. Mož je sicer solza točil ter naglašal, da bi pri splošni in enaki volilni pravici imelo biti edino le število ljudstva merodajno. Potem, ko je zopet in zopet naglašal, da je, dežudi socialni demokrat, vendar le Nemec z dušo in telesom, pa je pristavljal, da se njegova stranka, ker vidi, da ideala dosegi ne more, izreže za močnik, kakor ga je skuhal baron Gautsch. Dr. Adlerju so idealni pač malo mar, njemu je le za mandate, kateri bodo njegovi stranki padli v rdeči predpasnik. Takih mandatov pa more stranka le na Češkem in na Spodnjem Avstrijskem pričakovati, ne pa v Galiciji! In zategadelj je pričel Žid Adler plesat okrog zlatega teleta, katero je Gautsch krstil za »davčno moč«, in bil je dr. Adler pri tem že toliko ciničen, da je vzkliknil: Sicer se pa dagotovo opravičiti, ako se dela razlika med nemškim delavcem v Libercu in pa med ruskim kmetom v zapadni Galiciji! Tako izgleda splošna in enaka volilna pravica po najnovješem Adlerjevem receptu. Izvršiti se hoče grda politična goljufija in žrtve te goljufije bodo predvsem Slovenci! S posmojo socialnih demokratov naj se dožene grda falsifikacija splošne in enake volilne pravice in to le na korist Nemcem! Mi pa naj bi pri strani stali in kričali: živio! Mi smo za splošno in enako volilno pravico, a vode v njo prilivati si ne pustimo. Ali naj se uvede splošna in enaka volilna pravica v svoji čistosti, tako, da bodo v državni zbornici petnajst milijonov Slovanov imelo večino nad Nemci, katerih je le devet milijonov, ali se pa naj raje vse opusti. Za Gautschovo volilno reformo se pa ne boderemo nikdar ogrevati, ker za nas Slovane ne bi bila piškavega oreha vredna. Ker skliče narodna napredna stranka svoje zaup-

LISTEK.

Jubilejni letnik „Ljubljanskega Zvona.“

Leto se napravlja h koncu in pred nami leži sklepne številke naših listov. Begajo z očmi po kazalih še enkrat uživamo v duhu vse, o čemer se spominjam, da smo čitali z veseljem. In mnogo je tegaj! Le tisti, ki je bil sam naročnik dobrega mesečnika, kakršen je n. pr. polni meri besede naš najstarejši in najboljši list na leposlovnem polju — „Ljubljanski Zvon“, le tisti ve, tako udobno čuvstvo obsije človeka z mehko toplo, kader leži pred njim nova številka. S kolikim zanimanjem obstaja oko na vsaki strani, s koliko potornošč sledi duh proizvodu priljubljenega pisatelja, kako išče stihov pesnik-jubilme ali poročila o vsem, kar je podila veda, umetnost in splošno preverjeno delo novega, poročilo napredka vrednih narodov in vsega prosvetljega človeštva v marljivo in strokovno urejevanem listku!

Marsikater bralec „Ljubljanskega Zvona“ bo z menoj vred vedel povedati, da se nam je v vseh teh ozirih ponudilo letos posebno mnogo novega in da smemo in moramo izreči uredništvu kakor tudi sotrudnikom popolno in najtoplješči priznanje.

Grešil bi, kdor bi rekel, da je slovenska literatura nerazvita in napram literaturam drugih narodov — brez razlike — relativno manjše vrednosti! Ni-kakor ne! Imena, kakršna so Tavčar, (gl. pozneje!) Cankar in Šorli kot pripovedniki ali n. pr. Zupančič kot lirska pesnik, bi zavzemala povsod drugod odlična mesta in spisom naših znanstvenikov pa že sedaj ne nedostaja tuje stranskega priznanja. Toda gromota podpora, ki jo uživajo pri nas književna podjetja od strani izobraženstva, je za sedaj že tako nerazmerno majhna, da si ne moremo privočiti špecijalnih listov, niti znanstvene literature na vseh poljih, ki bi prišla v poštev.

In to je prvi vzrok, da podpiramo podjetje, ki nam — in tu pride „Zvon“ v prvi vrsti v poštev-nudijo poleg izbrane beletristike, med katere nahaja-

jamo zastopana naša najboljša imena, tudi znanstvenih sostavkov najrazličnejše vsebine, bodisi v lahkem in poljednjem slogu slovstvenega, umetniškega ali kulturnega eseja, bodisi v obliki strogog znanstvenega spisa, tako da ni naročnika, ki bi s svojim „Zvonom“ ne bil popolnoma in najbolj zadovoljen. V tem oziru je pač „Ljubljanski Zvon“ tisti naš mesečnik, ki naše perijodno slovstvo na zunaj reprezentuje; in v deželu čim večje populnosti v tem pogledu si je tudi letos mnogo prizadeval.

Ljubitelji leposlovja so gotove nad vse veselo presenečeni, da je zopet enkrat po daljšem, predolgom odmoru nastopil dr. Tavčar in sicer z zgodovinskim romanom, s katerim se more primerjati le-to, kar je on sam v tej stroki pripovedne književnosti že napisal. Njegov roman „Izza kongresa“ je tako odlično in zanimivo delo, da mu hočem posvetiti nekoliko več prostora.

Obžalovanja vredno dejstvo, je da mi Slovenci svoje zgodovine leposlovne ne izkoriscamo. In še tisti bore par poskusov, ki jih imamo, je pisanih tako nesamostojno — da ne rečem „lojalno“ — da je vse strani — da jih je težko upoštevati. Naši pisatelji zgodovinskih povesti in romanov so iskali zgolj prilike, da pokažejo nepotrebitno navdušenje za dinastijo in cerkev in to često v toliki meri, da je trpela na tem dejanskem vrednost proizvodov. Tega pri Tavčarju ni im prvo, kar moram pondarjati, je to, da je njegovo pero nad vse svobodno in se ne uklanja nikakim predsedkom. On piše roman „Izza kongresa“ sploh iz popolnoma novega stališča: on ne išče herojskih strani v dobi, ki jih ni imela; usmev fine ironije plava nad vrsticami in humor pisatelja ne prizanaša slabostim niti najvišjih gospodov... Njemu je vseeno, če je glava, ki gleda izza tesnega ovratnika zlatovezene suknje koker želva, maziljena, ali če ni; in prizori, v katerih nam kaže delovanje diplomatov, o katerem je pri nas dokaj neutemeljeno resnega prepričanja in pred katerim dokaj nepotrebnega rešenja, so mestoma naravnost klasični in brezprimerni. Z dušeslovno finočutnostjo se prestavlja iz tega ozračja v ono in karakterizuje prav tako dobro milieu „visoke“ in „najvišje“ družbe, kakor

duh, ki veje ob intimnem pogovoru ljubljanskih dam ali ob skromni mizi preprostega meščana. Vrhnu tega je roman tako široko razpletet in dejanje tako zanimivo, da se je skoraj nemogoče ločiti od čitta, tembolj, čim nam nudi g. pisatelj o tih velevarni dobi ljubljanske zgodovine tako natančnih podatkov, da tudi mal

nički meseca januarja 1906 na shod v Ljubljano, boste tedaj prilik, spregovoriti o tem jasno in odločno besedo. Ako nam navdušenje za splošno in enako volilno pravico ne bi prineslo drugač, niso jajce, katero je ravnikar izlegel baron Gautsch, potem je bila ta navdušenost uemiljenja vredna naivnost! Pri tem ostanemo!

Pismo iz Hrvatske.

(Debata o proračunu v hrvatskem saboru.)

Zagreb, 30. novembra.

Edina naša svobodna tribuna je sabor. Sicer niti ta tribuna ni popolnoma svobodna, ker vlada v njej Khuenov poslovnik, po katerem more večina izključiti kateregakoli neljubega govornika celo na 60 sej (dr. Potočnjak je bil izključen celo iz 70 sej, toda to pot je videti, da madjaroni ne misijo preveč napeti strune, ker so volitve pred durmi, a izključeni poslanec bi postal na ta način le še popularnejši).

Pologoma pa se le zbuja nekateri poslanci na levici, ki tvorijo pravo opozicijo ter so sklenili volilno koalicijo opozicijskih hrvatskih in srbskih strank, da umevajo važnost sabora, posebno sedaj pred volitvami ter je dosedaj dvojica med njimi spravila proračunsko debato s svojima govoroma v važni politični razgovor. Res, da se ni našel med njimi vsaj eden, ki bi navedel nekoliko primerov družabne korupcije naše vlade, ki so se zgodili v zadnjih časih. Dosedaj še ni nihče omenil dogodka, ki je prišel v javnost, kako je neki odvetniški kandidat plačal uredniku osečke »Drau« 3000 K, da mu je urednik pri vladni priskrbel advokaturo; nihče se ni osmilil dragniti v značaj našega bana kot graščaka, ki je celo vas v Slavoniji spravil ob streho in zemljo snuoč svoje »pravo« na fevdalnem pravu pred letom 1848.; nihče ni nadalje upal omeniti korupcije, ki vlada v našem sodstvu in v višji birokraciji itd. Vse to bi bila dolžnost narodnih zastopnikov, da bi spravili pred sabor, a koristilo bi tudi v volilnem boju, ker madjaroni se pripravljajo že sedaj, da s patriotskimi frazami prikrijejo svojo khuenovsko preteklost, ako pa se jim to ne posreči, ne bodo se obotavljali, da se zateko zopet k najhujšim nasilstvom. Zato bi jim trebalo vsaj povsem strati kriko patriotskih in poštenih ljudi, ako se jim že ne more preprečiti uporaba nasilstva.

Vodja madjaronov dr. Tomasic je poskušal v saboru zaigrati vlogo patriota, porabil je svoj glas, da hlini prepričanje, toda Khuenovemu adlatusu in sedanjemu inspiratorju vseh nasilstev ne more nihče verovati. Kakor se zatrjuje v poučenih krogih, njemu je sedaj poglaviti »patriotski« cilj — banova stolica. Po tej mu hrepenu duša.

da ustvarja dr. Tavčar v tem romanu delo nevenljive književne in splošnokulturne vrednosti, delo, ki je vrh vsega tega tudi »Ljubljanskemu Zvonu« za bodoči letnik v najboljše priporočilo.

Druga večja povest letosnjega »Zvana« je Cankarjev »Polikarp«. V tem velezanimivem delu nam je podal Ivan Cankar nekaj popolnoma novega, proizvod, ki se odlikuje z vsemi vrlinami, ki jih je kritika g. pisatelja od nekdaj priznavala. »Polikarp« spominja v vprav klasični rutini duševnega slikanja prav tako na Dickensa kakor na Dostoevskega, a ugaja bolj, ker je dejanje zajeto iz globine tiste neizgovorjene tragike, ki brez glasnikov sahne v naša domača tla. Po mojem mnenju je Cankar v »Polikarpu«, kar se tiče plastike jezika in iskrenega, neprisiljeno zvestega slikanja milieja, prekočil samega sebe. Pot k krstu, domnevnanje ljudstva o čudnem dogodku v župnišču, halucinacije starega župnika — koliko, vprašam, ima že takšnih prizorov vsa, ne le naša beletristica. Menim, da malo! A v polni meri more ceniti te kabinetno delo Cankarjeve umetnosti samo tisti, ki ga je bral in zopet bral!

Oglasil se je tudi drugi pretendent za bansko stolico, a to je virlolist baron P. Rauch. Sin blivšega bana Raucha je izstopil iz Khuenove vladne stranke zaradi osebnega antagonizma. Res je pobijal Khuena kot unionista ter pobijal tudi njegovo politiko v Hrvatski, ker je s svojimi despoteškimi čini širil le mršnjo na Madjare. Sedaj po reški resolucijski je mislil, da je prišel pravi čas, da se zopet predstavi navzdol in napram madjaram. Obsodil je zopet nasilno politiko vladajoče stranke v Hrvatski in njeni službi Dunaju, a pozdravil je reško resolucijo. Z eno besedo: predstavljal se je kot bodoči ban opozicijske hrvatsko-srbske koalicije. No, vsaj dosedaj ima opozicija napram njemu zelo malo zaupanja in je le pri Madjarih obrnil pozornost nase, a v vladni stranki je izval — strah.

Izmed opozicije sta se odlikovala s svojima govoroma prof. dr. Vrbančić in župnik Zagorac. Najprej je bila popolnoma popovska debata: z leve in desne strani so govorili samic popje. S strani opozicije je govoril najklerikalnejši kanonik Rubetić, ki, odkar je v saboru, neprestano zagovarja na vseučilišču ustanovitev stolice za krščansko apologetiko, katehezo za dijake, omogočitev akademische svobode i. t. d. Dr. Urbanić, kot najpametnejša glava med opozicijskimi poslanci je dokazal zelo uspešno na obstoječem državnopravnem temelju vso podlóst vladajoče stranke in jene kričeče politične grehe. A včeraj je Zagorac in enako krepko, morda še krepkeje prikazoval našo gospodarsko in politično zaostalost. Natanko je našel hude kršitve vseke določbe temeljnega zakona, nagodbe iz leta 1868, potem volilno pravico, način, kako se pri nas vlada in končno je razložil glavne principe reške resolucije.

Ta dva govora bi bila od opozicije najuspešnejša, toda njih moč slabijo same tiste osebe, ki so govorile imele. Za dr. Urbanića se dobro ve, da navzlio svoji opoziciji živi v dobrem prijateljstvu z sonimi tamgori, in se je večkrat govorilo, da odide med vladinove, da postane predstojnik nekega vladnega oddelka. Župnik Zagorac pa, ki sedi v madjarski parcelarni banki, dasi ne spada v tabor naših izrečnih klerikalcev, se je vendar politično precej kompromitoval pri koprivniških volitvah, ko se je pogajal z vladom ter jo prosil, naj ne razpiše volitev.

V današnji seji so udarili nekateri opozicijski, posebno dr. Vinčović, vsaj s svojimi medklisi v ostri in privrat očitno v antidični nastični ton. Ko je govoril francovec pop Tomac, čital razne časopise proti reški resolucijski ter prišel do nekega stavka, kjer je rečeno, da Madjari streme za tem, da zrušijo Avstrijo, udarila je opozicija složno: »Da, to mi hočemo, da pada

Ugajala je nedvomno tudi Šorlijeva novela »Brez tragike« in »Nov za novo« istega pisatelja. Šorli je pripovedovalec, ki ve nenačadno plastički izražati, vseskozi izvaren značaj, odličen dušolovec, a kar je glavno, pisatelj, ki list za listom kaže, da ima še mnogo, mnogo povedati. In vzrok imamo, da se tega veselimo!

Razen Šorlija in Cankarja, ki je priobčil še dvoje krajišč stvari, prinaša letosnji »Zvon« prav lepo novoletno Strnada: »Zmag«, ki sicer ne nastopa s pretenzijami, a tem simpatičneje slika tibju junaštvo mlade žene, ki ne mara kupiti izgubljene sreče za svojo čast. Gangl je napisal temeritamente »Mare« in Zofka Jelovščekova poleg »In svetel spomin« krasno črtico »Misijon«. Z manjšimi vseskozi izbornimi proizvodi je zastopanih še več drugih znanih imen.

Tudi v pesništvu je imel »Zvon« srečno roko. Med prvimi naj omenim Zupančiča; zlasti mični sta pesmi »Cigan« in »Ribnik«. Gangl je priobčil niz sonetov »Dom«, Funtek svoj krasni prevod Schillerjevega »Zvo-

dualizem! Hočemo, da se ta monarhija zruši. Zato hočemo podpirati Madjare, in biti proti kralju.

Tako na to je vstal ban grof Pejačević, da izjavlja, kako obsoja on take izjave, in da hoče vsakó gibanje proti dualizmu za dušiti z vsemi zakonitimi sredstvi.

To pomeni: napoved ere Khuenove.

Državni zbor.

Na Dunaju, 1. decembra.

V debati o vladni izjavi je reklo posl. dr. Herold, da njegova stranka, dasi zastavlja vse moči za volilno reformo, vendar ne bo dovolila, da bi se novi vladni program izrabil, oziroma zlorabil, da bi se vprašanja, ki zanimalo res češki narod, odstavila z dnevnega reda. Govoril je o čeških zahtevah in ogrskem vprašanju ter izjavil, da za nadaljni obstoj skupnosti države ni drugega sredstva, kakor da se vrnemo k zgodovinskim temeljem države.

Posl. Romancuk je izjavil, da je njegova stranka popolnoma zadowoljna z vladno izjavo o volilni reformi ter je protestoval proti ruvanju poljskega kluba. Z novo volilno pravico nastane pomljen parlament in pomljen Avstrija.

Posl. dr. Baxa je izjavil, da je češke poslance izpoved ministrskega predsednika razočarala. Vlada hoče dati vsakemu državljanu volilno pravico, toda noče, da bi bil parlament prava slike države, temuč hoče, naj nadvlado Nemcov nadalje ohrani volilna reforma.

Podobno je razpravljal o volilni reformi tudi posl. Choc.

Posl. Noske se je zavzemal za splošno volilno pravico ter zahteval predvsem čiste volitve. Izrekel se je proti določbi, da je treba bivati gotovo vrsto let v kraju, preden se pridobi voljena pravica, ker bi se na ta način delavstvu kratilo volilno pravo.

Nato se je debata prekinila.

Posl. Pitacco je interpeliral ministrskega predsednika, ali so res puntarski ruski mornarji zaplenili v Batumu neki avstrijski parnik. (Avstrijski »Lloyd« je to vest proglašil že poprej za nerensčeno.)

Posl. grof Sternberg se je prisotil, da nekateri češki listi prinašajo napačna poročila o sejah državnega zborna. Vprašal je predsednika, ali hoče take dopisnike, ki so zlobni ali prenemumi, da bi poročali resnico, vreči iz zbornice. — Predsednik je odgovoril, da nima moči, odločevati nad časopisi.

Minister Pientak ni odstopil.

Dunaj, 1. decembra. Poljski minister je izjavil danes nekemu dopisniku, da se v poljskem klubu ni govorilo o njegovi demisiji in da za sedaj tudi sam še ne misli na odstop. Večina poljskega kluba si tudi ravno sedaj nikakor ne želi, da bi Pientak odstopil, ker mora poljski klub v sedanjih napetih časih biti točno informovan, kaj se godi v ministrskem svetu.

Ugajala je nedvomno tudi Šorlijeva novela »Brez tragike« in »Nov za novo« istega pisatelja. Šorli je pripovedovalec, ki ve nenačadno plastički izražati, vseskozi izvaren značaj, odličen dušolovec, a kar je glavno, pisatelj, ki list za listom kaže, da ima še mnogo, mnogo povedati. In vzrok imamo, da se tega veselimo!

Razen Šorlija in Cankarja, ki je priobčil še dvoje krajišč stvari, prinaša letosnji »Zvon« prav lepo novoletno Strnada: »Zmag«, ki sicer ne nastopa s pretenzijami, a tem simpatičneje slika tibju junaštvo mlade žene, ki ne mara kupiti izgubljene sreče za svojo čast. Gangl je napisal temeritamente »Mare« in Zofka Jelovščekova poleg »In svetel spomin« krasno črtico »Misijon«. Z manjšimi vseskozi izbornimi proizvodi je zastopanih še več drugih znanih imen.

Tudi v pesništvu je imel »Zvon« srečno roko. Med prvimi naj omenim Zupančiča; zlasti mični sta pesmi »Cigan« in »Ribnik«. Gangl je priobčil niz sonetov »Dom«, Funtek svoj krasni prevod Schillerjevega »Zvo-

Krisa na Ogrskem.

Kossuth za splošno in enako volilno pravico.

Budimpešta, 1. decembra. V koaliciji je nastala velika napetost, ker je nastopil Kossuth za splošno in enako volilno pravico. Bati se je, da bi se vsled tega zamogla koalicija razbiti. Za prihodnji ponedeljek so vsi člani koalicije klicani na zelo važno posvetovanje.

Odpornik komitata.

Budimpešta, 1. decembra. Uradnikom peščanskega komitata se je uradno sporčilo, da ne dobe več plače, ako ne priznajo velikega podžupana in višjega notarja Römerja za svojega načelnika. Uradniki, ki se braňajo dela se takoj suspendirajo. Uradniki, ki hočejo biti poslušni, naj se oglašijo pri vel. županu grofu Lassborgu za plačo. Dosedaj se ni še nobeden oglašil.

Dogodki na Balkanu.

Konflikt s Turčijo.

Carigrad, 1. decembra. Turška vlada se tolazi z upanjem, da postanejo velesile needine med seboj, zato pa še čaka z definitivnim odgovorom. Odločitev hoče zavleči s protesti. Gubernator otoka Mitilene je izdal že tri proteste: proti zavzetju carinskega urada in izkrejanju tujega vojaštva sploh, češ, da so se s tem sultanove nedotakljive pravice do otomanske države kršile; nadalje je protestiral na sultanov ukaz proti zasedenju brzjavnega urada, češ, da je to zoper mednarodno pravo.

Demonstracija mednarodnega brodovja.

Carigrad, 1. decembra. O zasedenju otoka Mitilene je izšlo šele danes prvo uradno poročilo. Ker se je računilo tudi na vsakojaki turški odporni, izkreale so mednarodne ladje 670 mož, a že drugi dan se je to število znižalo na 100 mož, namreč od vseh velesile po 25 vojakov z enim častnikom. Francoski oddelek je zasedel carinski urad, avstro-ogrski brzjavni urad, angleški morski nabrežje, a italijanski oddelek ceste in ulice. Turške oblasti si ne smejo več medsebojno pošiljati šifriranih brzjavkov. Turške brzjavke so podvržene strogi cenzuri.

Sultan se je vdal.

Atene, 1. decembra. Neka ruska torpedna razdiralka je prispela danes zjutraj z Mitilena. Neki častnik je povidal, da je prišel včeraj mitilenski gubernator na avstro-ogrsko ladjo ter izročil admiralu Ripperju uradno brzjavko iz Carigrada, da turška vlada sprejme finančno kontrole za Makedonijo po spremembu nekaterih pogojev. Admiral je odgovoril, da Turčija ne sprejme definitivno zahteve velesil, bo mednarodno brodovje v nedeljo zasedlo otoka Lemnos in Imbros.

Grožnje napram balkanskim vladam.

Sofija, 1. decembra. Skupna nota Avstro-Ogrske in Rusije

je napravila v bolgarskih vladnih krogih resen vtisk, ker se je batil, da bi se velesile mogle odločiti še za nadaljnje kerake proti agitaciji v Macedoniji.

Nemiri na Ruskem.

Punti v Sebastopolu.

Odessa, 1. decembra. Vojaški punti v Sebastopolu še vedno niso končani. Sliši se še vedno grmenje topov na veliko daljavo. Is Carigrada še ne vozijo nobena ladja v Sebastopol. Dva polka topničarjev na konjih, ki sta šele dospela v Sebastopol, sta se takoj pridružila puntarjata. Dvatisoč puntarjev s topovi se je po bitki umaknilo v notranje dele dežele.

Petrograd, 1. decembra. Vse vesti o Sebastopolu so pretirane. Mesto ni prav noben občutek. Sedaj že vlada dva dni popoln mir. Ladja »Očakov« se ni potopila, temuč je le znotraj zgoraj.

Vojaški punti v drugih mestih.

Varsava, 1. decembra. Včeraj so se začele puntati tri brigade topničarjev. Puntarji so vrgli nekatere velike podčastnike skozi okna visoke vojašnice. Vojašnico so obkličili pešči ter puntarje razgnali. — V Ostrolenki so se spuntali dragoneci 14 polka ter začeli vojašnico.

Car obstreljen?

Berolin 1. decembra. Iz Petrograda je došla vest, da je neki veliki knez streljal na carja ter ga ranil na roki.

Vitte zaprt?

Moskva 1. decembra. Položaj je skrajno kritičen. Širi se vest, da je grof Vitte ali že artovan, ali pa se to kmalu zgodi. V Rusiji obstoja že dve antidinastični vladni: ena se zbira okoli carja, druga pa okoli Vitteja. Iz Celja. (Shod zasebnih uradnikov v Celju.) Na poziv društva slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Celju zbrali so se zasebni uradniki dne 29. pret. m. ob 8. uri zvečer v mali dvorani Nar

izdelana dva načrta; enega je izdelala vlada, drugo pa socijalno politični odsek. Namen današnjega shoda je, da se po možnosti seznanimo z načrtoma, da se potem izrečemo za tistega, kateri se nam bodo zdel ugodnejši in pripravljajši, ter da sklenemo resolucijo na državni zbor, da sprejme načrt zakona o zavarovanju zasebnih uslužbencev še v tem zasedanju. Na to je prevzel besedo poročalec g. dr. Ljudvik Štiker. Slednji poda v uvodu svojega poročila na kratko zgodovino in boje za doseg zavarovanja zasebnih uradnikov ter podarja, da je že l. 1888 izrekla želja, naj bi se izdal zakon, da mora biti vsak zasebni uradnik zavarovan za starost in onemoglost. Leta 1896 se je začela tudi vlada baviti s to zadevo ter je postavila v proračun znatno svoto za nabavo statističnih podatkov, kateri naj bi služili za podlago temu zakonu. Po preteklo skoro 10 let je izročila državna zbornica zadevo socijalno-političnemu odseku. Poročalec je bil češki poslanec dr. Fošt, kateri je izdelal načrt zakona o zavarovanju zasebnih uslužbencev, ki ga je sprejel ta odsek dne 4. oktobra t. l. Pa tudi vlada je izdelala načrt, kateri se v nekaterih točkah razlikuje od ravnonosnega. Ker je več upanja, da zbornica sprejme načrt socijalno-političnega odseka, kateri je temeljito ustavljen na podlagi strokovno preračunjenih statističnih podatkov, priporoča, da se današnji shod izreče za načrt socijalno-političnega odseka. Predsednik je otvoril debato o tem poročilu. Ker se nihče ni oglasil za besedo predloga, naj se sprejme načrt, katerega je odobril socijalno-politični odsek dne 4. vijetoka t. l. in sklene sledča resolucijo: „Dne 29. listopada 1905 v Narodnem domu v Celju zbrani zasebni uradniki pozdravljamo 4. oktobra t. l. od socijalno-političnega odseka poslanske zbornice sprejeti načrt zakona o zavarovanju zasebnih uradnikov za starost in onemoglost ter njihovih vdov in sirot in pričakujemo z gotovostjo, da bodo poslanska zbornica sprejela predloženi načrt kot zelo važno ljudsko potrebo že v tem zasedanju. Obenem se prosijo vsi državni poslanci, posebno slovenski, naj brez pogojne glasujejo za predloženi načrt socijalno-političnega odseka.“ Predsednik prečita končno brzjav v Slovenske Bistriče, se zahvali g. poročalem dr. L. Štikerju in navzočim za udeležbo, ter zaključi shod ob 10. uri zvečer.

Sv. Barbara v Hat. (Vinski sejem.) Na vabilo obč. predstojnika g. Antona Korenjaka se je 27. t. m. zbral čez 40 vinogradnikov iz zadržki in barbarske župnije, in sklenili so enoglasno, prirediti vinski sejem, kateri se bodo vršili v četrtek 14. grud. t. l. takoj pri Sv. Barbari. Da se pripravi vse potrebno, se je izvolil komite 14 mož. Na dan sejma bodo omenjeni tudi priskrbeli vsakemu kupcu brezplačen voz z eno uro oddaljene železniške postaje Možganjci in tudi nazaj, ako bodo le svoj prihod prej naznani tukajšnjemu občinskemu uradu. Obiskovalci sejma ne bodo torej imeli ta dan nobenih stroškov razven istih na železniški, če že potem na sejmu kaj kupijo ali ne. Še več! V prostorni dvorani bodo imeli posestniki svoje blago razstavljeni in na vsaki steklenici bodo napisana množina, cena in označen bode tudi vrh, od koder bo dotično vino. In če bi kupcu ne ugajalo iti samemu pečatit, ozir. pretakat kupljenega vina, mu bode to tudi preskrbel komite. Če vpoštovamo te ugodnosti in naposled tudi to, da je zrastla letos

tukaj izvrstna kapljica, da bodo cene nizke in da bodo gotovo čez 100 virogardnikov ponujalo do 3.000 hl in več pristnega in okusnega vina — pokvarjen in drugače slab pridelek bode od sejma izključen —, se je nadejati mnogobrojne udeležbe. Sejem pa bodo ugajal tako producentom, ki bodo na ta način hitreje spečali svoje blago, kakor tudi kupcem, ker bodo imeli ti brez posebnih stroškov mnogo različnega, a zajamčeno pristnega vina na razpolago.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 2. decembra.

Prešernov rojstni dan.

Jutri bodo 105 let, kar se je rodil France Prešeren. Pesnikovi častile se zberi jutri ob 11. uri pred spomenikom, da ga primerno okrasite.

Osebna vest. Župan Hribar je odpotoval za nekaj dni na Dunaj.

Hrvatje in zaupni shod klerikalne stranke. „Pokret“ poroča na uvodnem mestu pod naslovom „Slovenski klerikalci“ na kratko o sobotnem zaupnem shodu naše klerikalne stranke in dodaja poročila ta-le zanimivi komentar: „Slovenski klerikalci, ki brez dvoma nimajo nobene zaslombe v slovenski inteligenci, imajo po duhovščini v svoji oblasti slovensko ljudstvo; med ljudstvom so torej le ti sedaj najmočnejša stranka ...“ Vendar pa to nihjivo go spodstvo ni izključno, ker delujejo mlade in napredne struge slovenske inteligence tib, a živo podrobni delom, kulturno organizacijo, s snovanjem knjižnic in s predavanji na to, da iztrgajo slovenski narod izpod vpliva duševne klerikalne reakcije in je v novejšem času tudi napredna stranka sprejela v svoj program zahtevo po splošni volilni pravici. Klerikalci uvidevajo pogibelj, ki preti njihovi posesti, in baš temu dejstvu je pripisovati tudi njihovo skrb za ljudske zahteve, kakor tudi sprememba imena stranke, ki se je doslej zvala „katoliško-narodna“, ki se pa sedaj imenuje „ljudska“ stranka. No, dasi slovenski klerikalci tako „živo“ delujejo za ljudske pravice, vendar poleg tega niso prenehali biti dobri Avstrijanci. O Avstro-ogrski krizi in o reški rezoluciji sodijo oni po glavi avstrijskega „hofrata“ Šukljetu, zato je pa tudi povsem razumljivo, ako reška rezolucija ninašla odobrenja „hofratovih“ pristašev. Klerikalci pravijo, da je reška rezolucija državnopravno oddelila Slovence od Hrvatov, ki imajo vsi isto kri in skupno prošlost. Kdo bi mogel temu oporekat, da so Slovenci in Hrvatje eden narod po krv in prošlosti? Ali kdo bi mogel vključiti temu trdit, da je bilo treba še reške rezolucije, da se je državnopravno razdelilo oba naroda? Spominjam se še patetičnih tirad, v katerih se je naglašalo, da je baš Avstrija državnopravno ločila Slovence od Hrvatov, nismo pa še čuli,

da bi se Avstrija, katere dvorni svetnik je Šuklje, izjavila za pripravljeno, da bi to državnopravno ločitev dovedla v sklad z našim edin stvom po krv in skupni prošlosti. „Hofrat“ Šuklje gotovo ne prezira moči te Avstrije, zato se bo morda njegovi modrosti posrečilo, da bo uvidel, da hrvatskemu narodu, zatiranemu v obeh državnih polovicah, ni mogoče, da bi preko noči popravil krivice, ki jih je zakrivila Avstrija. Ako je pa g. „hofratu“ toliko ležče na zedinjenju Slovencev in Hrvatov, zakaj ni predlagal rezolucije, ki zahteva zedinjenje, mesto da se je usmeli ob sojatij reško rezolucijo. No, on je ostal s svojo rezolucijo veren svoji „hofratiski vlogi!“ — Kaka ironija! Šuklje da bi kaj zahteval od vlade v političnih vprašanjih, ko se niti kibnititi ne upa, ako nima v to posebnega vladnega dovoljenja!

Konec ljubezni. V zadnjem času so sklenili klerikalci in socialistični demokrati debelo prijateljstvo; črni in rdeči bratje so priali skupne javne shode, kjer sta nastopala Kristan in Štefe in v bratski slogi udihala, kadar nista imela drugih snovi za svoje govorance, po napredni stranki in našem listu. Razume se samoobsebi, da so imeli v tej zvezi glavno vlogo in besedo klerikalci, ki so prav pridno izkoričali v svoje strankarske svrhe svoje rdeče zaveznike, ki so bili tako zavrnani v to famozno zvezzo, da niti opazili niso, kako jih imajo klerikalci na vrviči, mislili so celo, da jim ta zveza ne nalaga nobenih dolžnosti in da imajo slej ko prej svobodne roke v svojih akcijah. V tem prepričanju je vložila njihova strokovna zveza tobačnega delavstva neko vlogo na mestni občinski svet s prošlošč, da bi leta interveniral pri ravnateljstvu v prid delavstvu v tobačni tovarni. Ta korak strokovne zvezze je bil brez dvoma zamišljen z resnim namenom, koristiti vsemu delavstvu brez razlike strank, in bi ga moral z veseljem pozdraviti vsak pravi prijatelj delavstva. Klerikalci kriče, da so najboljši prijatelji delavskega ljudstva in da ne opuste nobene prilike, da bi poštene ne zastopali njegovih koristi. Toda na zastopanje delavskih koristi imajo samo oni patent, kdo drugi se za delavstvo ne more, ali bolje, ne sme zavzemati. Iu če to kdo brez njihovega izrečnega dovoljenja in brez njihovega sodelovanja vendarle stori, je takoj ogenj v strehi in klerikalci blujejo ogenj in žveplo na „izdajalce delavskih koristi“. Tako se je zgodilo tudi v tem slučaju! Ker klerikalci niso vedeli za vlogo socialističnih demokratov na občinski svet, so silno razjarjeni in obklačajo svoje prijatelje od včeraj v najljubeznejšimi pričimi in psovkami ter jim očitajo vsa mogoča dejanja, ki so jih baje zakrivili, ko so bili še v najtesnejši zvezi z njimi. Ljubezen od včeraj se je razbila in še včeraj v „Slovencu“ povijevani sodrug Kristan je danes postal že zaničevani — rdečkar!

Boj med krčansko in socialistično demokracijo je že napovedan. Kadar stopi splošna in jednaka volilna pravica v veljavo, tedaj se, kakor je obljubil zadnjih dr. Šusteršič, vname tudi na Slovenskem „veliki boj“ med demokracijama. Tako tedaj v naši deželi ne pridemo še zlepja do miru. Sicer izteče že najbrž veliko Ljubljance v Savo, predno dobimo splošno in enako volilno pravico in se bode treba še veliko boriti. Ali končno se bode ta „skupni cilj“ vendar le dosegel. Tedaj pa bodo po dr. Šusteršičevih mislih krčanski demokrati nasploh socialistični demokrati in začeli vojsko na življenje in smrt. Na vsak način postane ta borba zelo zanimiva. Da bodo drugod v takem boju krčanski socialisti vključi dr. Luegerju pri novem viharju izginili s pozorišča, o tem skoro ne moremo dvomiti. Kako pa se stvar izčini pri nas, je težko preračunati. Mogoče je, da sedanje predebelo prijateljstvo med slovenskimi socialističnimi demokrati in Štefetovimi masami vseeno že ne preneha tako hitro. Dočim se nameč drugod krčanske socialisti primerno ignorira, izvršila se je sedaj na Slovenskem neka mežalijansa najhujših ekstremov, ki jo je prav težko pojmiti in ki po našem skromnem mnenju socialistični demokraciji ne dela prav nikake časti. Radovedni pa smo, kak bode konec tega bratskega zagrljaja.

Klerikalno narodnjaštvo. Na zaupnem shodu se je dr. Šusteršič v svojem zdodovinskom govoru dotaknil tudi narodnostenega vprašanja. Dejal je: „Tudi glede narodnostenih razmer bo splošna in enaka volilna pravica koristna, ker privilegiranci imajo danes pač čas, da si izmišljajo narodne programe. Ljudstvo pa trejznejše sodi ta vprašanja, in zastopniki ljudstva bodo mislili bolj na dejanske potrebe kmečkega, obrtnega in delavskega ljudstva“. Iz teh besedi slovenskega „velikega duhovna“ tedaj razvidimo, da naši klerikalci postajajo vedno bolj indiferentni v narodnem oziru. Do sedaj sicer še niso izbacnili narodnostne ideje iz svojega katoliškega programa. Ali vendar so jo več ali manj že vrgli pod mizo, češ, da si narodne programe dandanes izmišljajo edino le še privilegiranci. Mi smo našim nasprotnikom prav zelo hvaležni za to programatično izjavo. Sedaj je slovenska javnost vendar enkrat čisto na jasnu glede političnih stremljenj naših klerikalcev. Za slovensko narodnost se ti ljudje prav toliko brigajo kakor za lanski sneg. Internacionalo ultramontanstvo preveva vse njihovo dejanje in besedovanje. To smo videli zlasti na zadnjem katoliškem shodu na Dunaju, kjer se za narodnostno idejo živ krst in zlasti tudi fariješki Lampe niti zmenil ni. Koliko koristi in koliko pomoči ima tedaj pričakovati slovensko ljudstvo od takih narodiakov, si prav labko mislimo. In tudi Šusteršičev „ljudstvo“ naj sedaj

na podlagi te klerikalne izjave trezno presodi klerikalne binavske napade na napredno stranko glede narodnostenega stališča in delovanja.

Kranjska vlada v pospolni službi — ljubljanskega škofa. Danes hočemo iznova konstituirati, da je vlada popolnoma deklarirala Škofa Jegliča. V medvodske občini bi se imele vrati občinske volitve že maja meseca. Ko zalo je po imenu, da bi zmagal na prednem stranku I in III. razredu in v podobnih zagotovo n. II. razredu bi se šlo za volilno srečo, kdo bo smagal. Ljubljanski škof ima v medvodske občini svoj grad in zato bi se mu najhujša zdelo, če bi v tej občini dobili oblast naprednjaki v roke. Klerikalci so zato začela volitve na vse načine in vlada jim je šla ves čas na roke. Med tem česom pa so klerikalci z nezramnimi intrigami odstranili tri vplivne volilce I razreda, t. j. restavratorja Kolenca, župnika Brceta in tovarniškega ravnatelja Hoptgartnerja. Občani medvodske so priobčili pred nekaj tedni odprt pismo na uho deželnemu vladi in so vprašali, ali misli vlada pritisniti na župana Smovec, da bi raspisal volitve. Ali vlada se ne zmeni, čepravno so se naštele razne nezakonitosti sedanjega župana. Nasprotno, vlada še čaka z volitvami, da bode prišel v medvodske občine še en klerikalni tagitator, t. j. v Soro pride za kaplana ali župnika znani jahač — kaplan Hibašek in Kranja. Potem se bodo Brajec in Hibašek skupno, kakor lovška pes podla za raznimi volilci. **Vlado pozivljemo zato, naj takoj razpiše volitve, drugače bodo naši poslanci v državnem zboru govorili resno besedo!**

Najzaničljivejša strahopetnost. Je po mnenju dr. Šusteršiča vodila narodno-napredno stranko, ko je v deželnem zboru glasovala za papirnato resolucijo o splošni in enaki volilni pravici, navedovano po pokojnikatoliško-narodni stranki. To je ostra in očabna beseda, ali izgovoril jo je človek, katerega zaničevanje služi le v čast tistem, na kogar se je to zaničevanje izlilo. Sicer pa naj služi očabna beseda političnega člavljarja iz Ovijače hiše v pouk temu in onemu, ker se res ne da tajiti, da smo v deželnem zboru nekoliko preveč na trebuhi ležali pred tem političnim šarlatanom!

Iz pravnih krogov se nam piše: Zadnji ste v cenjenem svojem listu na prav umestil način prijeli nekega nemškega avskultanta, ki hoče pri tukajšnjem okrajnem sodišču vplejati novo prakso. Upamo, da je bil to prvi in zadnji poskus tega mladeniča. Opozoriti Vas pa moramo, da tudi pri tukajšnjem deželnem sodišču ni vse tako kakor bi bilo želeti. Tako je sma-

Na devinski skali.

Zgodovinska povest.

Peti del.

(Dalej.)

III.

Zadnji oddelki patrijarhove armade so bili zapustili Čedad in odkorakali proti Devinu. Vse je bilo zbrano na ulicah in zato se ni nihjel za žensko, ki se je tihotropsko plazila okrog vogalov in je smuknila v mestno hišo. Milo je žena prosila vratja, njeni jo pelje k Hemi Devinski, kateri je bil grof Majnhard odkaže na prebivališče, ali vse njene prošnje so bile zmanj.

V tem je prišla z vrta mlada dama in tuja žena se je obrnila s svojo prošnjo do nje.

„Če hočete storiti dobro delo, stopite do Heme Devinske, gospodična, in recite ji...“

„Gospodična Katarina, dovolite, da vžem to ciganko iz hiše,“ se je oglasil vratar in prikel tujo žensko za ramo.

„Katarina ste vi, Katarina Zoranova,“ je vskliknila tukaj. »Potem me strite hitro, sicer je izgubljen Juri Devinski.«

Katarina je zatrepetala, ali prijela je tujko za roko in jo peljala seboj v hišo.

Šla je naravnost v kapelico in odprla vrata. Hema, ki je klečala pred altarjem, jo vstala in se obrnila, da vidi, kdo da jo moti, a je odskočila, sposoznavši, da stoji pred njo sinčna Zulejka.

»Kdo se je predrsnil to semki pripeljati,« je vskliknila Hema z ogromjem, a to ogorenje se je spremenile v hutoj jezo in bolest, ko je spoznala Katarino, ki jo je videla samo enkrat v življenju, ki ji je pa prozročila način načrta.

Hema se je zanidljivo obrnila in je hotela oditi iz kapelice, ali Katarina je padla pred njo na kolena in s povidnjjenimi rokami prosila: »Milo stava gospa — poslušajte Zulejko.«

Zulejka se ni ganila s svojega mesta, nego le z neisprosnim glasom zaklicala:

»Vladarska Devinska — tvojega soproga ti hočeo zavrnati umoriti.«

»Kaj praviš,« je vskliknila prestrašeno Hema in ni več mislila na odhod. »Kdo hoče mojega moža umoriti?«

»Njegovi sovražniki, ker se boje, da ga drugače ne premagajo. Lahko

pa ga je r šiti, da se mu razkrije naklep teh sovražnikov.«

»Potom je t eba takoj poslati katega človeka do njega, da mu ta naklep razkrije.«

Zulejka se je zaničljivo zasmajala.

»Takemu človeku je lastno življenje ljubše, kakor gospodarjevo; strah ga je in podkupljiv je.«

trati za veliko ironijo, da v Ljubljani, v glavnem mestu slovenskem, uradjujeta dva nemška preiskovalna sodnika in le en sam slovenski. Tudi ta dva gospoda sta bivša karniolci. Ergo njihove sposobnosti glede slovenškega jezika ne morejo biti zadostne ali vzorne. Če se pomici, da mora preiskovalni sodnik natanko poznati razmere, ljudi in v prvi vrsti tudi jezik, ki ga govorite, je na vsak način nekaj zelo čudnega, da se nam v Ljubljano tlači tolike bivših karniolcev. Dobro vemo, da se je za adjunktka mesta potegovalo dosti zelo dobro kvalificiranih slovenskih starejših adjunktov iz dežele. Ali to pač vse vključi nič ne pomaga. Pri nas je pač ta sistem, da morajo naši slovenski uradniki romati večno po deželi, medtem ko nemški gospodčiči, kar jih ne odide na Štajersko, zasedejo najlepša mesta na Kranjskem. Tako imamo v Ljubljani kakor rečeno kar dva nemško-nacionalna adjunkta. V Radovljico je prišel tudi nacionalec itd. Vidi se pač, da to niso nikaki slučaji, marveč tisti sistem, ki deli na Kranjskem dvojno mero, na Štajerskem in Koroškem pa sploh ni nič več pravice in pravičnosti ne privošči nam Slovencem.

Vseavstrijski katoliški shod in koroški Slovenci

Pod tem naslovom pričuje celovski »Mire« svojo kritiko o zadnjem katoliškem shodu na Dunaju. Kdor je čital Lampetovo poročilo v »Slovenec«, se mora čuditi, kako da se more »Mire« tako razjasniti nad tem shodom. Na vsak način pa je »Mirovčanek« zelo zanimiv in za slovenske katoličane zelo poučljiv. Najprvo piše »Mire«: »Ako primerjamo sedanje gibanje in splošno volilno pravico s katoliškim shodom, moramo pač reči, da izpade primera za katoliški shod prav slabo — na Dunsu se ni čutilo, da bi bilo te dni kaj posebnega...« Slovani se shoda, labko rečemo, niso udeležili. Če so bili, Poljakov tudi ne, Malorusov ne. Hrvatov ne, zastopani so bili le Slovenci v večjem številu, in to tudi skoraj samo koroški Slovenci. Shod je imel popolnoma, izključno nemški značaj. Čuti ni bilo niti ene slovenske besede. Pripomnimo naj tudi, da je pri tem zborovanju opozoril predsednik Slovence, župnika Kalana, ki je samo omeniti hotel brnško vsestično zadevo, takoj, da to ne spada k stvari. V tej zadevi so se nemški krčanski socialisti izrekli solidarne z vsemi nemškimi strankami. Radovedni smo le, kak vrisko bi bil nastal, **ako bi se bil kak Slovan spomnil svojega narodnega ponosa in bi bil ob tej priliki začel govoriti v svojem jeziku.** Ta bi bil predsednik še hitrejši s svojimi opominom. To je le shod Nemcev, Nemcem v korist in Slovani, posebno pa Slovenci, nismo nikakega povoda, niti želje, v prihodnje biti stopnjišče, po katerem bi Nemci stopali kvi-

šku. Takoga shoda se ne udeležimo več!« Tako piše celovski »Mire« o katoliškem shodu, na katerem so bili sloveni klerikalne korisne dr. Šusterič, Pavle i. dr. nastopili kot slavnostni govorniki, če bi »Slovenski Narod« tega ne preprečil. Radovedni smo, kaj bi imali ti ljudi govoriti na tem shodu, kjer so Slovane naravnost prezirali. Pa to bi seveda naše pravke prav nič ne bodo, saj jim je za slovenko narodnost toliko, kakor za kak star »škorjenje«. Ta katoliški shod pa naj služi v svarilo slovenskim prvenstvom katoličanom. Vsi ostali Slovani so odločno udeležbo na tem teatraličnem shodu, ker so slutili, kaj se namešava. Le Slovenec je seveda vrag moral nesti zraven. Dasi najmanjši narod, bili so najstvilnejši zastopani. In zgodilo se jim je prav; vse druži ne bodo več tako naivni in ne bodo sedali več na tak katoliški lik Za koroške Slovence se ni batilo, da bi se še kdaj prevažali na Dunaj, in čisto resnico je povedal »Mire«, ko končuje svoj članek z besedami: »Dovolj imamo lastnih skribi, dovolj imamo dela doma — storimo rajše tu svojo dolžnost!« Radovedni smo, kaj poreč »Slovenec« k tej sodbi in obsodbi zadnjega, od njega tako pravljenega katoliškega shoda?

— Z antikristom je zmerjal Janez Bernik, posetnik iz Rakovnika g. župnika Berčeta. Za te besede se mu bode odkazali v škofjeloški sodnji primeren prostor, kjer bodo 14 dni premišljeval škofove nauke in kjer bodo dve noči »pretolek« na trdem ležištu. Mogoče se mu v tem času kaj »zmehčas« nje gova surovost. Njegov brat Franc pa jo je popihal; pa dan plačila mu ne odide. Priponiti moramo, da je pri tej priliki Šusteričev namestnik govoril jako »politično«. Schweitzer se je najbrž izjavil zastopava, ker je v zadnjih časih vedno in dosledno pogorel in se je to že tudi čestiti duhovščini začelo nekam šudno dnevati.

— Iz Sere. Za župnika Berčeta so nabrali v sorški župniji nad 700 podpisov, ki veljajo za 1200 glasov, ker so po veliko hišah podpisali gospodarji »c-e družine«.

— Iz Medvod. Prismuknjeni Brenc se je spravil sedaj nad železničarje. Začel jih je tožiti na železničko ravnateljstvo, češ, da »Narod« boro. Zahteval je, naj se jih prestavi. O kako je ta pomarančar sila ne umen! Ali misli, da ima tudi pri železnički direkciji škof prvo besedo?

— Katoliško beračenje uganja Brenc iz Preske za »Delavski dom«. Ljudi kar po cestah ustavljajo in »f-ha« za to hišo. Škof je baje dal 1000 K. Mar naj bi plačal škof svoj dolg za zavode, mesto da međe denar za Brencetove »kunštne« načrte.

— Iz Šmartna pri Litiji se nam poroča, da nas bode slavni

Cofek tožil zaradi dopisa, v katerem se je gospodu dekanu nasvetovalo, naj rajče pošče tistih šest tisočakov, ki so bili nabrani za orgle in ki so se menda nekam izgubili, kakor da igra preiskovalnega sodnika. Silno smo se prestrašili ob tej vesti in zato jo danes resnici na ljubo popravljamo, da se ni izgubilo šest tisočakov, ampak osem. Slišimo, da nas bode tudi gospod dekan radovljive ubogal, ker menda namrava tisočake iskat po vseh hišah Šmartinske fare. Da se pa ne bode denar zopet izgubil, se je že menda nastavila »kasirka«, ki vsako nedeljo prakticira. Tudi trditev, da so orgle na kolodvoru v Hotiču, radovljive prekličemo, ker tam menda ni kolodvora. Morda so orgle na kolodvoru v Štangiju. Torej, gospod Cofek! Milost, Milost!

— Knežaški duhovi se še

vedno niso pomirili. Zelo značilno za klerikalce je dejstvo, da je klerikalna posojilnica v Knežaku odpovedala dvema pričama, ki sta nastopili v knežaški pravdi, posojili. S tem se pričam ni pripetila nikaka nesreča. Ali jasno mora biti vsakomur, da so hoteli klerikalci z denarjem vplivati na priče, nad katerimi se sedaj maščujejo radi tega, ker so govorile čisto in golo resnico. Tu imamo lep slučaj, v kako različne namene porabljam klerikalci svoje hranilnice. Druga posledica te afere je škoda, katero so »neznanzi zlikovci« napravili županu Česniku na mladem drevju in na trti. Kakor vidimo, duhovci torej že ne mirujejo.

— Občinske volitve v Idriji so bile med drugim na sporednu javnega ljudskega shoda minulo nedeljo v Idriji. Ravnatelj Anton Kristan, vodja socijalnih demokratov, je vsled kratko odmerjenega časa temu predmetu le na splošno označil sedanje liberalno občinske gospodarstvo in seveda napovedal najbrezobzirnejši boj večini v občinskem odboru. Za njim je govoril tudi poslanec in dekan Arko, ki pa se je omejeval le na razpoloženi volilni imenik. Rekel je, da je polno volilcev izpuščenih, ker se je volilni imenik napravil na podlagi davčnih predpisov iz leta 1904. in po odbitku davčnega popusta in da ni bilo pravilno, da se je nastavil pritožni rok v prvem tednu po razpoložitvi imenika. Dekanu Arku je odgovarjal tajnik Novak, ki je predvsem izpodbil trditev, da je kdo vsled tega prikrjan na volilni pravici, ker je sestavljen imenik na podlagi predpisa davka iz leta 1904. § 1. obč. vol. reda za Kranjsko pravi namreč, da mora volilec najmanj eno leto plačevati davek. Davko plačevalci, ki so leta 1905 prvikrat plačali davek, še niso volilni opravčenci in se bi jih tudi ne moglo vpisati v volilni imenik, če bi se bil ta tudi na podlagi letošnjih davčnih predpisov ustavljen. Da se ni vzelo davčnih predpisov iz leta 1905 je vzrok ta, da se je že meseca aprila poprosilo davčni urad za predpise davkoplacovalcev, ob času torej, ko davek za l. 1905 še ni bil odmerjen. Tudi vsled tega, da se je davku odbil popust, ni nihče izgubil volilne pravice. Davkoplacovalcem se sorazmerno po nji-

— Zato je treba iti ponoči.« Ponoči, v kmetski obliki in plaziti se po stranskih potih — ah, Katarina, jaz se tega ne upam.« Jaz se upam in pojdem.« To je bilo vse, kar je odgovorila Katarina, ali njen glas je razodeval vso neskončno njen ljubezen do Jurja. Teden je se je Hema jokajo oklenila Katarine, naslonila svojo glavo ob njeno lice in komaj slišno dihnila: »Ah, Katarina, saj ga jaz tudi ljubim.« Sloneli sta dolgo časa druga ob drugi, v tesnem objemu, in si s solzami lajsali bolest.

— Katarina — jaz pojdem s teboj, je končno izpregovorila Hema. »Kdaj odideva?«

— Še nočoj.« Ali kje naj dobim vsega, kar treba za tako pot?« je zopet vprašala Hema.

— Ne bojte se, milostiva gospa; vse preskrbim jaz in tudi zlata imam dovolj pripravljenega.« Potem je samo že treba, da obvestim Nikolaja Rogonjo.«

— Ah, nikar mu ne povejte ničesar, je Hema hitro segla v besedo Katarina. »Rogonja Vam je vdan, ali

hovi davčni moči predpisuje odpust in le prosvitljeni Arko more trditi, da vsled popusta kdo zgubi volilno pravico. Recimo, da plačuje davkoplacovalce le 1 vinar davka, mu vsled 15% popusta vendar ne odpade davek. Koliko po odbitku popusta še plačuje davkoplacovalce, se prepriča, da Arko v svoji bistrounosti preračuna. Sicer pa klerikalci sami vedo najbolje, kdo je kriv, da se je odbil davčni popust. Pritožni rok ima županstvo pravico samo v zmislu § 17. obč. vol. reda določiti, torej se tudi v tem oziru ni kršila postava. Da bi ne imeli volilci časa upogledati v osmih dneh volilnega imenika, vsaj pri pristaših klerikalne stranke ne velja, za te opravijo vse prav vestno njihovi dušni pastirji (v Idriji n. pr. katuh Oswald), ki imajo časa v izobilju za politične agitacije. Dekan Arko menda ni imel poguma odgovarjati govorniku. Pa bi tudi veliko ne pomagalo. Kakor se vidi, se hočeo znesti klerikalci nad volilnim imenikom, pa kakor vse kaže, s svojimi konfuznimi rekurzi Oswald ne bo imel posebne sreče, kakor navadno. Hočemo pa o svojem času o teh še poročati. Za danes svarimo le nekatero g. paznike, ki mislijo, da smejo pod patronanco oskrbnika Buchala agitirati za klerikalno stranko, ker bi jim sicer posvetili več pozornosti. Volitev je svobodna, denuncijantovsta pa sploh ne trpimo! Tudi nekemu drugemu gospodu svetujemo, naj nikar preveč ne rogovili, ker ga sicer spomnimo na njegove očetovske dolžnosti.

— O infamiji govorji neki gospod v nekem listu, ker se je izkazalo, da je njegova vest o bojkotu »Ljubljanskega Zvona« iz trte izvita in izmišljena. Mož je že pred štirinajstimi dnevi napovedal neko izjavo, ki bi naj to njegovo trditev nepobitno dokazala. Ta izjava še vedno ni zagledala belega dne in ker se je urgirala, je to po mnemu dotičnika infamija. Vprašal bi, s kakšno primočno besedo bi se naj označila trditev dotičnega gospoda, da imenovane izjave ne more še priobčiti, ker mu je informator še ni postal, dasi je iz vsega njegovega nastopa v tej zadevi jasno razvidno, da je to samo prazen izgovor, ki bi mu podal preje s toliko emfazo napovedano izjavo. Na kateri strani je potem infamija? Sicer si pa le poiščite koga, ki bo Vam dal izjavo, kakršno želite, da bi se rešili iz škripev, toda d tičnik jo naj pod piše s polnim imenom. Na anonimne izjave se ne bo nihče oziral! Torej ne dan z izjavo in s piscevim imenom.

R. P.
— »Osa« je hudo pičila naše klerikalce. Sicer jo na zunaj nekako suverensko prezirajo. Ali zategadelj pa so izbrali druga sredstva za osvo. Odgovornemu uredniku »Ose« je bilo dne odgovorano njegovo stanovanje. Vzrok te nenavadne odpovedi tiči v tem, da je hišna posestnica značna »brumna duša«, pri kateri so duhovniki stalni obiskovalci. Ta pobožna žena je dobila najbrž ukaz od teh obiskovalcev, da liberalcev in ljudi, ki so v zvezi z »Oso«, ne sme nič več trpeti v svoji pobožni biši, in — morala je odpovedati. Sicer bi se zakrivila smrtnega greha, od kogega bi ji škof Bonaventura gotovo ne dal — odvez. Taka osveta kaže vso duševno nizkost »katoliških« ljudi. Kristus je sicer rekel: »Ne sodite, da ne boste — sjeti!« Ali ve ta »brumna duša« za ta Kristusov izrek?

— Slovencem v Opatiji in Voloskem! Prišel je dan, da počaže, da ste živi in da se tudi v zavedate svoje svete stvari, katerih vas veže, da nastopite vsi kakor ena oseba pri občinskih volitvah, katerih se bodojo vršile v ponedeljek 4. t. m. za I. in II. razred, v četrtek 7. in v soboto 9. t. m. za III. razred. Stopite na noge in dajte svoje glasove možem, katerih vam bodo predložili hravščka stranka, kajti med temi možmi imate tudi štiri iz svoje slovenske stranke. Hrvatska stranka je mislila tudi na v Opatiji in Voloskem živede Slovence, zato pa morate tudi vse pokazati, da je niste nevhaležni in da tudi v sestaviti vrednost obstanja občine Volosko Opatije v istih rokah, kakor je bila dosedaj. Pokažite se vse, koliko vas je, in da ste trdi kakor

skala, da se ne daste kar meni nič tebi nič pod noge metati od nobenega privandranega Nemca. Zato naj ne manjka noben zaveden Slovenc gori imenovan dneve pri volitvah za naše može!

Opatijski Slovenec.

— V torek se pred apelinom sodiščem v Gradeu razpravlja pravda mestne občine proti kazini. M-stvo občino zastopal bode g. dr. Triller.

— Šolska vest. Suplent v Dobrepoljah, g. Josip Polanc je imenovan za provizoričnega učitelja v Loštem potoku.

— Slovensko gledališče.

Ita pisarne »Državne društva« se nam javi: V torek dne 5. t. m. odpade predstava zaradi Malavčevih vederov. V petek dne 8. t. m. boste dve predstavljene popoldne »Legionarje«, zvezdrje Šaljiva opera »Brivec sevilijski«. V nedeljo 10. t. m. se ponavlja popoldan »Malia Dorita«, zvezdrje pa opera »Brivec sevilijski«.

— Prešernova slavnost se je obajala na II. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani jako lepo. — Slovenski govor je imel vodja gosp. Fr. Gabršek v okrašeni telovadnici pred »Prešernovim kipom«, katerega si je eksklašna šola po njegovem prizadavanju. — Resično lep spomenek te slovenske slavnosti. — Po slavnostnem govoru so zapeli učenci »Moj dom« in »Po jezeru«. Med odmorom so deklamirali 4 učenci izborno bisere Prešernovih poezij »Slovo od mladosti«, sonet »O Vrbu, srečna, draga vas doma«, in Krst pri Savici« (uvod) ter Maistrov »novembriški štev. »Ljubljanskega Zvona« izišči kakor nalašč za to slavnost pripravljeni sonet »Prešern post festum« I. — Ob sklepku so dobili večji učenci knjižice »Slava Prešernu«, manjši pa slike Prešernovega kipa.

— Knjižice »Slava Prešernu« je naročil krajinski šolski svet v Trnovem 50 izvodov. — Prosimo one krajne šolske svete in druge korporacije, ki še misljijo na rasti knjižico, da to čimprej store, ker s tem mesečem zaključimo razpoloženje knjižice!

— »Sokolov« Miklavžev večer bo v torek, dne 5. decembra t. l., v telovadni dvorani »Narodnega doma«. Spored: 1. Koračna 2. Zajo: »Graničarje«, ouvertura. 3. Parma: »Podrav Gorenjski«, valdek. 4. Kuhiča: »Slovenske pesmi«, potpourri. 5. Nastop M. klavžev s sijajnim spremstvom. 6. Horay: »Planinska roča«, polka franc. 7. Zajo: »Nikola Ženjski«, potpourri. 8. Offenbach: »Offenbach, ouvertura. 9. Walteufel: »Nebeské občice«, valdek. 10. Gounod: »Fauste, fantazija. 11. Vetašek: »Vognje«, polka hitra. Sodeluje Državna godba. Začetek ob polu 8 uri zvezdar. Vstopnina za člane in njih rodbine 40 vin, za nežlane 80 vin, za osebo; otroci so vstopnine prosti. Robnine lahko s sabo prispevajo majhne osebe, ker nastopijo M. klavž v parku samo na održ.

— Pevsko društvo »Ljubljana« predi jutri svojim članom in njih rodbinam v gostilni gospodi Iva Dachs, Florianske ulice 33 pevski večer. Prijatelji društva dobro dočeli.

— Božičevanje. »Ljubljansko prstovljeno gasilno in reševalno društvo« priredi tudi letos na sv. Stefan dan, t. j. dne 26. decembra običajno božičnico v veliki dvorani »Mestnega doma« s sodelovanjem »Državne godbe«. Čisti dohodek veselice je namenjen društvenemu bolniškemu in podpornemu skladu. Da bo prebekte čim večji, se obrne društvo po pooblaščenih članih društva prve dne meseca decembra na blagobitne somičane za prispevke in božična darila. Da se pride pa vsakršnemu preslepljenju, ki se je zadaja leta tuintam pojavo v okom, je odbor nabiralcem napravil podpisana in signovana po oblastila. Gasilno in reševalno društvo deluje vseskozi na polju človekoljubja, zato je slavnemu somičanstu najtoplejše priporočamo.

— Vojaškega veteran-skega kora v Ljubljani občni zbor bo v nedeljo, dne 10. decembra t. l. točno ob polu 10. uri v veliki

stola pozdravil navzoče in obdaroval pridne otočice, katerih že eno leto ni imel pred seboj. Dariš, katera nameravajo prinesi starši, na jih prinese od 6. ure naprej v dvorano. Vstopnina prosta, prostovoljni darovi se bodo hvaležno sprejeli.

Pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ priredi zabavni večer v nedeljo, dne 3. decembra t. l. v Gösski pivarni na Sv. Petru cesti. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 40 vin. Odbor.

Akademija. Opozarjam na jutrišnjo predavanje gosp. dr. J. Demšarja o »spolnih boleznih in zakonu«. (Samozadrasle). Predavanje se vrati v »Mestnem domu« ob 8. uri zvečer.

Ljudska predavanja v Kranju. Prvo predavanje bo dne 2. decembra t. l. ob 8. uri zvečer v veliki čitalniški dvorani. Predava: dr. Valentin Štempihar: »Voda v pesništvu.« Opozarjam, da je pristop k ljudskim predavanjem vsakemu prost. — Drugo predavanje bo dne 10. decembra ob pol 4. uri popoldne v fizikalni dvorani kranjske gimnazije. Predava prof. Anton Peterlin: O zračnem tlaku.

Dijaki mestne realke v Idriji prirede na Marijin praznik, dne 8. decembra 1905 v veliki dvorani »Narodne čitalnice« glasbeni in gledališki večer na korist podpornemu društvu za idrijske realce. Začetek točno ob 7. uri, konec ob 9. uri zvečer.

Šramel-godba koncertuje v nedeljo zvečer v gostilni pri »For tunici« v Litiji.

Rop. Mizerski pomočnik Fran Košenina je na poti od Raskova v Spodnji Logatec oropal 14letnega Ivana Troho iz Idrije. Roparja je žandarmerija po šestnem zasedovanju aretovala na Rasku.

Z nožem. 25. pr. m. sta pila Josip Zore iz Zatične in mizar Josip Lampret ob ravnatom v go stiški Engelberta Gorišča v Zatični. Ko je Šel Lampret domov, prišel je Zore za njim, ga zahrbnito napadel in tako z žepnim nožem obdelal, da je izgubil zavest. Ko se je zavedel, vrgel se je Zore znova nauj in ga vrgel v Zatički potok, odker se je čez dolgo časa posrečilo Lampretu izkobacati in se zavleči domov. Zore je že pod ključem. — Isti večer je tudi v Zatični napadel Štefan Struna iz Potoka Silvestra Lavriča z nožem in ga smrtno varno poškodoval. Tudi tega so že zaprli.

Vinski semenj v Po stojini. Slavno občinstvo opozarjam že enkrat na ta v ponedeljek, dne 4. t. m., v Postojni, v bivšem hotelu Vičič vršči se vinski semenj. Pričetek ob 1/2 11 ur. Točila se bodo večinoma vipavska vina, pa tudi nekaj vremščine. Vipavska vina, zlasti ona izbranih vrst, kakor n. pr. rizling, burgundec, silvanec, rulandec, karmenit i. dr. so letos prav izvrstne in stanovitne. Vsled do sedanje slabe kupčije, in ker je ostalo že mnogo starega vina, je cena letošnjem vipsavskim vinom, vkljub njihovi dobrosti, skrajno nizka. Gostilničarjem in vino tržcem se nudi letos prav ugodna prilika, preskrbiti se s cenem vipsavskim vinom brez znatnih stroškov in izgube časa.

Rupne kače. »Planinskemu Vestniku« se poroča iz Bohinja, da je nad Komarco pod Tičarico velika podzemeljska jama z velikim jezerom. V tej jami je baje mnogo kače rdečaste barve in zelo neprijetnega duha. Pripovedujejo o njih, da so dolge po 4 metre in debele kot človeško stegno ter da prihajajo na svetlo le pred nevihtami. Tem kačam pravijo rupne kače. Jama je že nepreiskana in tudi za kače se še ni nikje zanimal. Pač so poskusili dojeti v jamo in si ogledati jezero pred leti pastirji in drvarji, a se jim ni posredilo. Spustili so v jamo tramove, da bi znotraj napravili plave in se po njih vozili po jezeru, toda ko so v jami na bregu pri luči pridno zbijali plave, so iz lukan zaseli kače dvigati glave, da so se vsi zhalili in zbežali. Koliko je resnično na tem, se seveda ne da kontrolirati. Pač pa se pripoveduje, da je podobno kače videl neki kmet tudi pod Bbjim zobom, kjer so tudi podzemskie jame. Bilo bi dobro, da bi se vsa stvar natančneje preiskala.

Karmelitarice v Mariboru. Maribor je dobil nov red, red karmelitaric, ki bodo s svojim plodenčnim delovanjem osrečile Maribor in okolico. To plodenčno delovanje se je pričelo že s tem, da pošiljajo redovnicu beršarska pisma okrog dobrih srš. Ker je dobrih srš posebno med Slovenci veliko, kar razni redovi prav dobro vedo in jih po svoji možnosti prav imenitno izkorisčajo, je pričakovati, da bodo tudi karmelitarice v Mariboru zlasti padle po slovenskih žepih. Da jim želimo toliko srečo kot svoj čas ondotnim kandidankam, ni treba poudarjati.

Savinski Sokol razpošilja okrožnice, s kojimi se obrača do dobrej srš, ki naj bi mu pomagala v težkih dueb, ko si mora priskrbeti vsako malenkost novo, ker mu ni ostalo od starega »Savinskega Sokola«, ki je sanjal 15 let, prav niš. Niti oblike, niti najnavadnejše telovadno orodje ni ostalo, a, de hočemo izpolnjevati to, kar velejava pravila, moramo to imeti. Do danes ima sicer že vsak društvenik oblike, a to vendar ni dovolj, da se kažemo samo v rdečih arcah, delamo pa nič — nam je treba telovadbe, da pričemo zopet resno delovati. Da bi se nam pa to čim preje omogučilo, radi tega razpošiljam »Okrožnico«, kojim prilagamo obenem tudi nakaznice, vsem onim, koja smo — prijatelje slov. sokolstva. Upamo, da to naše delo ne bo za stonj, in ta naš up raste od dne do dne, ko vidimo, da nismo zastonj trkali — ker nam skoraj vsak dan doide kak dar. Vsak najmanjši dar bo hvaležno sprejet in že bi vsak prijatelj sokolske misli postal — le mal — dar, bi nam bilo veliko pomagano in sčasom bi se že lahko učkal — »Savinski Sokol« — v javnosti — na drogu in bradij! Do sedaj smo prejeli sledete darove: G. dr. Vlad. Ravnihar 20 K; g. dr. Fr. Jurčela 5 K; g. notar Vinko Koljšek 5 K; gg. A. & B. Štuberne 10 K; g. Josip Piano, post. nač. 5 K; g. I. Zorko 2 K; g. I. Petek — Ljubno — 5 K; Anton Kocenc 5 K. Kot ustanovni fond so darovali: Br. Ignacij Zavolovšek 100 K, br. Rudolf Pevec 50 K in po bloku nabranih 48 K 50 h, br. Rado Tušek 20 K, br. Ivan Lipold 10 K. Nadalje v poslala gd. Rössnerjeva iz Braslovč po bloku 12 K 40 h in g. Janko Košen tudi po bloku 6 K 20 h. Vsem blagim darovateljem in nabi ratseljem najiskreneša zahvala. Živelj nasledniki! Upamo, da ne bo med slov. rodujubi niti enega, ki bi našo prejšnjo prezrl in zavrgel. Na zdar!

Nemški otoki in slovenski Štajer. Pod tem naslovom pridobuje »Učiteljski Tovariš« uvaževanja vreden dopis o šolstvu na Štajerskem, zlasti pa v Celju. Okolica celjska je popolnoma slovenska, dočim je v mestu samem ena tretjina Slovencev. V Celju je za nemške otroke izvrstno preskrbljeno, za slovensko deco, mestno in okoliško, pa takoreči nič. Mesto ima gimnazijo, nemško deško in nemško deklisko meščansko šolo, nemško deško in nemško deklisko ljudsko šolo. Za slovensko deco, katere je v mestu in okolici skoraj 1500 duš ali še več, se merodajne šolske gospiske ne menjijo in nočijo meniti. Za deško šolo imajo Slovenci v mestu navadno slabo hišo, v katero niti ne morejo spraviti vseh dečkov, za slovenske dekllice pa niti javne šole ni! Le šolske sestre jemljejo (ker niso imovite) proti plačilu nekoliko slovenskih dekliv v svojo privatno šolo. Ker pa šolske sestre nimajo prostora, ostaja veliko šolskih dekliv brez pouka, ako jih mesto ni hotelo vzeti v svoje nemške šole. Velikanski šolski okoliš, dokaj imovito okrožje, ki šteje v mnogih občinah skoraj toliko ljudi kakor mesto samo, ima svoje središče v mestu samem. Toda na tem mestnem teritoriju ne privoščijo celjski nemškutarji Slovencem šolskega poslopa za slovensko šolo, za kar so in morajo biti zavzeti okoličani, ki imajo denar za novo šolsko zgradbo že nabran! S celjskimi nemškutarji pa soglašajo kompetentne gospiske v Gradišču, ki zavlačnijo stvar zdaj z rekurzi, zdaj z drugimi birokratičnimi izgovori in šikanami. Stvar se plete že 20 let, odkar bi celjski in okoliški Slovenci radi zidali šolsko poslopje za deške in dekliske večrazrednice. Ali mesto in graški birokratje jih ovirajo in rinejo le iz mesta ven — ven na kmete, ven na periferijo, ven iz dozveznega nemškega otoka! To je le en zgled, kako se nemštvo v slovenskem Štajerju s pomočjo vladne birokracije trudi, da obrani nemške jezikovne otroke. Ta trud pa ni brez uspeha. V poslednjih 20 letih je prislo v spodnjostajerska mesta in trge vse polno nemških uradnikov, ki znajo le za silo slovenski, a so odločni nasprotniki Slovencev. S pomočjo nemških šol in učiteljev ter nemških protestantov se dajo ohraniti nemški otoki, ker imajo zaslonbo na vseh višjih mestih. Zato ti otoki v Spodnjem Štajerju tudi dobro uspevajo, ker jim stoji na strani kot vneta pospeševaljica tudi vlada. Da se pri tem slovenstvu delajo krepke ovire, sledi iz doslednjega zavračanja pritožb štajerskih slovenskih poslancev, bodisi na Dunaju ali v Gradcu. Stvar ponemčevanja pa napreduje v slovenskem Štajerju in nemški otoki postanejo stebri, na katere bo Prus polagal svoj most naprej do Save, potem pa do Adrije. Slovenska politika mora radikalno nastopiti proti temu zistemtu. Prve in glavne postojanke za obrambo slovenskega naroda bi bile le šole v obeh krajih, kjer jih še ni, kjer pa bi morale biti. Zato bi se delo vse naše politikujoče javnosti moralno osredotočiti

na pridobitev slovenskih učilnic in na materialno učvrščenje slovenskega učiteljstva.

Cítsinica v Konjicah ima svoj letosni redni občini zbor dne 8. decembra t. l. ob 8. uri v lastni dvorani. Spored: 1. Pozdrav predsednika. 2. Letno poročilo tajnikov. 3. Letno poročila blagajnikovo. 4. Poročila računskega predsedovalca. 5. Volitev predsednika in odbornikov. 6. Predlogi in nasveti.

Učiteljsko društvo za ptujski okraj zboruje v četrtek 7. decembra t. l. ob 10. uri v dopoldne v okoliški šoli z naslednjim dnevnim redom: 1. Zapiski. 2. Dopisi. 3. Poročila delegatov: a) o VII. deželnem učiteljski skupščini, b) o »Zvezci«, c) o »Lehrerbundu«. 4. Nasveti. K pravobilni udeležbi vabi odbor.

Hitro pošte na Štajerskem. Dne 8. julija 1905 je bilo v Slovensem Gradcu oddano pismo, ki je bilo naslovljeno s slovenskim napisom v Maribor. Na svoj oči je priznalo še le 25. novembra, rabilo je torej 20 tednov. V Celju je bilo pa oddana dopisnica 11. novembra z naslovom »Rečica ob Savinjic. Ubogi papir je moral čutišti na sebi sedem poštih preštov, predno je 21. novembra došel na svoje mesto. Čez hitrost štajerskih pošti ni nič!

Žensko utopljenko so potegnili iz Save v Brežicah. Truplo je ležalo že dalje časa v vodi. Okoli pasu je imela ženska privezan jermen ter se ne ve, ali se je zgodila nesreča ali hudo delstvo.

Roparski umor. V soboto zvečer sta v bližini Blač na Koroškem obstrelila dva železniška delavca Kristofa Selana, delavskoga paznika ter mu vzel 800 K denarja. Selan je kmalu na to umrl, morilca sta jo pa ubrala najbrž proti Italiji.

Hotel Südbahn v Gorici je, kakor znano, prešel v slovenske roke. Kupila ga je znatenito deželna »Trgovska-obrtna zadruga« in stane danes z vso opravo okroglo 450.000 K. Letos je bil hotel moderniziran, prenovljen in opremljen naravnost luksurijozno, tako da more s posnom sprejeti pod svojo streho tudi kralje in cesarje. — Zdaj biva ondi španski princ don Alfonzo s soprogo in spremstvom. Bil je iznenaden vsled svojih običajnih prostorov, ki so se pokazali v docela novem blešču. — Hotel je zdaj oddan v najem dolgoletnemu lastniku znanega »Hotel Müller« na dunajskem Grabnu. Mož je vseskozi večšak in ima v Dunaju velikansko znanje s potujočim občinstvom. On gotovo hotel povzdigne, kar bo v prvi vrsti korist Slovencem. — Kdo hoče ugnodno bivati, naj gre v ta hotel, ko pride v Gorico.

Menice so ponarejali I. Gabrovic iz Zgontka, Anton Gorjanč iz Vogarskega, Jos. Martelanc iz Bukovice, P. Brajda iz Št. Petra na Goriškem. Zato so sedeli pred poročniki v Gorici in bili obsojeni skupaj na 6 let in 5 mesecov.

„Dramatično društvo“ v Trstu priredi v nedeljo, dne 10. decembra 1905 v gledališču dvorani »Narodnega doma« v Trstu predstavo »Legijonarje«, na kateri gostuje gospod Anton Verovšek, režiser »Dramatičnega društva« v Ljubljani. Začetek ob 8. uri zvečer. Prihodnja predstava bo v nedeljo, dne 17. t. m. »Rokovnica«. Go stuje g. A. Verovšek.

Samomor. V Trstu je skočila iz drugega nadstropja 56letna Josipina Terkovič. Razbilis si je črepino in bila takoj mrtva. Vzrok samomora je neznan.

Skoraj zmrzlega so načeli na cesti proti Barsovici pri Trstu nekake okoli 60 let starega moža, katerega so nato prepeljali v bolnico. Njegove identitete še niso mogli dognati.

Za kratki čas se je ustrelil v Trstu 29letni diurnist na mestnem magistratu Richard Wagner. Prišel je v neko gostilno, kjer se je s slopo nabasanim samočrkom ustrelil v usta. Prehudo se mu ni zgodilo, ker ko je prišel k njemu revizijski inšpektor Knapfle, je kadil cigareto, akoravno so mu usta krvavela.

Izpred tržaškega potrošnega sodišča. 33letna Ivana Krebel iz Trsta je ogoljufala vede oseb za rasne zneske, namreč za 1179 K, 288 K, 174 K, 338 K, 463 K in 900 K s tem, da jim je pravila, da ima njen mož hišo, na katero so ji potem razni lahkoverneki posodili omenjene zneske. Pri razpravi se je izgovarjala, da se je hotela istopati iz drugih dolgov. Obsojena je bila na 10 mesecev težke ječe.

Izobraževalno, zavorno in podporno društvo »Zvezda« na Dunaju priredi v nedeljo, 8. decembra 1905 v dvorani »Zum Senat«, Reichsratstrasse 19 zavorni večer z zanimivim sporedom. Začetek ob šestih zvečer. Prihodnji zavorni večeri bodo ob nedeljah: 7. januarja,

občini zbor, 4. februarja, 4. marca, 1. aprila, 6. maja 1906 v isti dvorani (I. Reichsratstrasse 19) Prijatelji društva dobro dobiti.

Ponarejalec avstrijskega denarja v Ameriki obsojen. Zvezno okrožno sodišče v Clevelandu Ohio je obsodoilo in Ogrskega dožlega Josipa Drugoviča na 2 leti ječe, ker je ponarejal avstrijske bankovce in jih pošiljal iz Clevelandu na Ogrsko, kjer so se razširili med ljudstvom.

Strelski klub v gostilni pri »Novem svetu« ima namesto v torku, 5. t. m., strelski večer v sredo, 6. t. m. ob načadnem času.

Mestna občina je prodala meseca novembra 40.000 litrov mleka.

Tatvina v Kupeju. Včeraj je bila v mešancu med Ceijem in Ljubljano posestniku Ivanu Stojanu iz Dvorske vasi v radovijiščem okraju iz žepa ukradeno srebrno remontočura s srebrno verižico, s podolgovimi členi, v skupni vrednosti 42 K. Tatje neznan.

Huda ženska. Včeraj po poldne je prišla v neko agenturo na Sv. Petru cesti neka ženska in začela na ves glas kričati: »Ti prokleti agenti goljufivi, zda je zopet prišel eden k meni, sem mu plačala 20 K« itd. Bolj ko je lastnik agenture ženski pravil, da njemu ni o tem nič nisanega, bolj je razjarjena ženska kričala in šele stražnik je moral napraviti psovanju konec, a je tudi ta moral presličati presej grekih. Razburjena ženska se bode moralata zagovarjati zaradi prehuheta jezika pri sodišču.

Pobegnil je izpod policijskega nadzorstva 15letni Fran Jerin iz Medvod. Jerin je nevaren tat.

Z nožem sta danes ponoči napadla hlapca Ivan Krajšek in Fran Logar na Dunajski cesti črevljarja Jožefa Peterlinja in ga na glavi po škodovala. Peterlin je potem ušel, Krajška pa je policijski stražnik ujet in arretoval.

Delavsko gibanje. Včeraj se je pripeljalo iz Scheibbsa 17, iz Nemčije 14, iz Bohinja pa 9 Hrvatov.

Natel je trgovski sotrušnik g. Pavel Posega denarnice s srednjim vstočnim denarjem in jo oddal na magistratu.

Najdeno je nekaj denarja. Kdo ga je izgubil, naj se oglasi v trafiki na Kongresnem trgu!

Ljubljanska društvena godba priredi jutri popoldne koncert v gostilni »Reininghaus« v Šiški. Začetek ob 4. popoldne.

vseh 12 dežel 1.209.678.000 funtov povprečno 279 za osebo.

* Ameriški humor. V nekem časopisu v Ameriki je bil pred kratkim sledenči glas: Mož, ki je v Kalifornski ulici vzel mošnjo z denarjem, se prosi, da vrne podpisnemu pravemu lastniku denar, ker je znano njegovo ime. Nekaj dni pozneje je bil v določnem listu odgovor na prejšnji oglas sledenč vsebins: Mož, čigar ime je znano in kje je v Kalifornski ulici vzel mošnjo z denarjem, prosi vladino, da ga skodovanec obiše v njegovem stanovanju in vzame endi svoj denar.

* Velikanski plug. Bogati avstralski farmar Branch si je naročil pri neki angleški tovarni za kmetijske stroje orjaški plug, ki je 18 devetih visok ter tehtal 36.000 funtov. Goni ga poseben parni stroj. Plug ima 12 lemežev in rezal ter je mogoče z njim natančno izorati 50 cravov zemlje, svede se pri tem porabi za stroj tudi 1½ tone premoga.

* Past. O Lessingu se pripoveduje, da je bil zelo pozabljiv in raztresen. Večno je pogrešal denar, ne da bi mogel začeti tenu. Končno je vendar začel sumiti svojega sluga. Da mu nastavi past, pustil je na mizi kakor pozabljiv večji znesek srebrnega drobiša. Ko je potem pripovedoval o tem svojemu prijatelju ter ga je ta vprašal, ali je pa denar dobro preteš, odgovor je Lessing: »Preteš? Ne, na to sem popolnoma pozbival!«

* Srečen lov na slanike Ribiči v Yarmouthu in Lavenstou so našli v tojesenski levski periodi 610 milijonov slanikov; domačim ribičem je pri tem pomagalo 1000 čolnov iz Škotske. Lov znaša 46.000.000 več kotlan. Vrednost našlijenih rib je 10 milijon krov. Samo na 1000 škotskih čolnov je bilo 7000 mornarjev, 5000 škotskih žensk pa je na obrežju rive zlagalo. Slanike odpeljajo po celem svetu, največ jih konzumira Nemčija.

* Kadilci imajo prednost. Pri predavanju o srednjem zakonu v newyorskem ženskem klubu je počivala predavateljica svoje poslušalki: »Nikar si ne jemljeto moža, ki ne kad. Po mojih bogatih izkušnjah so vaj možje, ki ne kadijo, nestrenji in prepričivi ter nimajo humorja. Posebno po obedu je tak mož neznosen. Brez miru bega po sobi, ker mu nečesar manjka, in išče kakršnokoli pritike, da bi razgrajel. Kadilec pa si načre po obedu z velikim razpoloženjem svoje smetko ali pipoter se zaziblje potem v stanje naj srečnejšega zadovoljstva. Prepričana sem, da je previdnost božja določila, naj mož kad in da je zategadelj ustvarila tobak. Z možem pa, ki se v tem pogledu ne pokori previdnosti božji, nekaj ni v redu. Zato vam svetujem, moje dame, da v interesu svoje sreče in svoje prihodnosti odklonite vsako ženitno ponudbo nekadilca!«

* Iz bitke. V sloveči bitki pred trdnjavjo Žabice je krogla odbila nekemu Ličaninu nogo. Njegov ožji rojak je pograbil ranjeno ter ga nesel k ranocelniku v Trupinovac. Medpotoma je priletela druga krogla ter odbila ranjeno glavo, ne da bi bil to zapazil nošneci ga tovariš. Kaj vlači teg začeka sem? ga je vprašal ranocelnik. — Da mu pomagate, ker je hudo ranjen. — Temu pomagati? je začudeno vprašal ranocelnik. Saj nima glave! — Nima glave?! je vzkliknil Ličanin ter šele zdaj pogledal svoje breme. Lej si ga no! Pa mi je rekel, da mu je krogla odtrgala nogo. Gotovo ni vedel, da mu je vzel glavo, sicer bi mi bil gotovo resnico povedal.

* Drag zobozdravnik. Newyorski zdravnik Dailey je imel čast, da je princu Battenberškemu povodom prihoda angleškega brodova v Ameriko plovil skozi zobe. Dailey je v svoji stroki avtoritete, ki ga navadno obiskujejo le bogati milijonarji, zato pa je tudi angleškemu princu poslal račun za 4000 K. Za vsak zob je moral potem takem plačati prince 1000 K. Račun je dal povravnati po angleškem konsulu, toda prepovedal je, da bi se mu račun specifičiral.

* Kako se mora vezati kravata. »Cri de Paris« je postal svojega sotrudnika, da intervivira igralca Le Bargya o — vezanju kravate. Ima ta veliki dogodek je potem obelodanil list ter piše: »Le Bargy pravi, da se po vezanju kravate takoj spozna elegantni svetovni človek. Kravata se mora vezati — v temi, nikdar ne pred zrcalom in podnevi. Kravata mora biti vezana luhkomiselno, brezbrščno; nikoli ne smeta biti oba konca enako dolga, niti lepo položena po prsib; z eno besedo: kravata mora biti nereditno vezana, da izdaja elegantnegra žentelmana.«

* Japonske izgube v zadnji vojni z Rusijo. Londonski »Daily Telegraph« približuje po službenih podatkih iz Tokia, da so japonske

izgube v rusko-japonski vojni znašale 218.429 mrtvih in ranjenih ter 221.136 bolnih.

* Važna brzojavka. Angleški vojvoda Albercorn ima na svojem posetvu v Irski noja, za katerega se zelo zanima. Ko je nedavno odpotoval vojvoda v London, poslal je za njim oskrbnik njegovih posestev sledenč brzojavko: »Noj je znesel jajce; v Vaši odstotnosti sem položil jajce pod največjo gos, da izvali mladega noja.«

Knjigevnost.

* »Slovenski Sokol« ima v svoji 11. stev. tole vsebino: 1. Prešeren. 2. Prvi hravatski vsesokolski zlet v Zagrebu 1906. 3. Vestnik slovenskega učiteljstva. 4. Raznosterost. 5. Knjigevnost. 6. Rojaki.

* »Učiteljski Tovariš«. Stev. 48. Vsebina: Na delo! — Naš denarni zavod. — Avstrijska slovenska ali južnoevropska slovenska učiteljska zveza? — Nemški otoki in slovenski Štajer. — »Jedna misao in jedan predlog. — Priznanja in zavrnite. — Razstava učil v Ljubljani. — Iz naše organizacije. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služb. — Inserati. — † Matija Rajh.

* Bogumil Vošnjak: Ruske studije. To je naslov tako zanimive 396 strani obsebne knjige, ki je ravnokar izšla v Schwentnerjevi založbi in stane broširan izvod 4 K, po pošti 4 K 30 h. Razume se, da bomo o knjigi še obširnejše poročali.

* Kažipot po Ljubljani in kranjskih mestih izide pred praznini. Letos bodo v njem skoro že vsa mesta, in sicer tako točno, da enake knjige nimajo mnoge deleže. — Za ljubljansko trgovino in obrt je tako praktična knjiga večine važnosti. »Kažipot« dobre naročniki »Sošek brezplačno, sicer se bo pa prodajal po 2 K.«

* Biblioteka dr. Milivoja Šrepela, vseučiliščnega profesorja in zaslugačnega hrvatskega pisatelja in učenjaka, je prešla v pesest znanstvenega antikvarijata Mirko Breyer Zagreb (Ilica 29), ki je izdal o tem lepo opremljeni katalog. Popis našteva 2355 knjig iz književnosti in povesti hrvatske, ruske in slovenske vobede, kakor iz področja staroklasične filologije in novejše literarne historije. Tako bogata knjižnica pač spravlja o veliki načitnosti in značilnosti nepozabnega hrvatskega učenjaka. Katalog se razpošilja zastonj in franko.

* »Županova Micika«, vesci, s predigro in poigro. Talijan 20. zvezek. Natisnila in založila »Goriška tiskarna« A. Gabršček v Gorici 1905. Cena 80 vinarjev. — Ta igra je izšla nekako v proslavo 150-letnice Antona Linharta, ki jo je leta 1789. preselil na slovenski jezik kot prvo slovensko dramsko delo. Igri je spisal predigro in poigro po osnovi dr. J. Vošnjaka Anonimus. V njih nastopajo baron Zois, Vodnik, Linhart i. dr., ki so si pridobili zaslug, da se je uprizorila prva slovenska igra v Ljubljani. Kot uvod je knjižni pričajan životopis Antona Linharta, spisatelja »Županove Micke«. Knjižno priporočamo!

* Mitteilungen des Musealverein für Kran. III. in IV. sešteki imata naslednjo vsebino: Das Gräberfeld von Kainburg. (Dr. Walter Smid). Die Etrusker in Kain. (Michelangelo Freiherr von Zois). Der bildliche Schmuck der Kainer Bienenstöcke. (Dr. Walter Smid). Das Schlossareal in Auerberg. (F. Komatar).

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred porotnim sodiščem.

Oko mu je izbil Anton Široko po domače Tonek, delavec, prisoten na Dovsko, je dne 7. kmavca let. l. v Zupančičevi gostilni na Dovskem Alojziju Kunstu tako poškodoval, da je izgubil levo oko, katero so mu morali odstraniti v tuk, deželnih bolnic, da ni še na drugem očesu oslepil. Pri skupni mizi je sedelo več mož v domačem pogovoru, med drugim je Široko vprašal Antona Belcjanja, za koga proda neko parcele. Na Belcjanov odgovor, da jo pod 400 K ne da, se je vtaknil Kunst v pogovor, češ, da je cena previšoka. Anton Široko ga je začel zbadati, češ: »Kaj ti veš, kaj je zemlja vredna«, nakar je odgovoril Kunst: »jaz sem že tudi kupoval zemljo.« Pri tem je Kunst vstal ter proti Široku večkrat z roko sunil in kar trdi Široko, je imel v rokavu skrit nož, katerega so vidile tudi nekatere druge priče. Padlo je nato že nekaj ostrih besedi; nato je pa vstal Široko, zgrabil pred seboj stojec politrško steklenico ter udaril z njo Kunsta tako močno nad levim očesom, da se je razbila, nato mu je pa še vrgel ko-

zarc v glavo in ga zadel na nos. Kako prej omenjeno, je imela ta poškoda izgubo levega očesa za posledico. Obdolženec priznava dejanje ter pripomni, da je prosil obdolženca, ko je le-ta z nožem mahal okoli, da naj miruje in da je to, kar je storil, bil edino le čin silobrana. Tega mnenja so bili tudi porotaiki, ki so dodatno vprašanje na silobren potrdili, vendar česar je bil Široko obsojen na 3 mesece zapora.

Uradno poneverjenje. Anton Drozenik, 45 let star, tajnik pri e. kr. okr. glavarstvu v Postojni, je bil obtožen, da je poneveril uradnega dežurja 2372 K. Drozenik se zagovarja, da ga je edino le bila prisilila, da je poneveril zaupni mu denar, in sicer 2044 K za prejetek vojaške takse in 328 K za lovsko kartu; ker se je bal kazni, je potem pobegnil iz Postojne. Obtoženec dokazuje svoj obupni stan, da je bil njegov zakon blagoslovil s trinajstimi otroci, od katerih mu jih je 8 umrlo, da mu je tudi žena obolela, da sta bila pomanjkanje in bolezni njegova vsakdanja gosta ter da je imel vedno namen škodo poravnati. Na zahodovanje porotnikov je sodni dvor stavil poleg glavnega vprašanja še eno dodatno, namreč, da je Drozenik storil svoje dejanie v nepremagljivi sili. Za to vprašanje je bilo 11 glasov, na kar je bil obdolženec oproščen.

Kazenske obravnave pred okrajnim sodiščem.

Opraskal ga je Ant. Keber, tovarniški delavec v Medvedah, je 19. oktobra bil ves v svojem elementu. Denar je imel in pili je, da je vse teklo od mize in od njega. Naposled je pa zmanjkal denarja in Keber je moral pobrisati domov. Dasi je bil do vrha sit, mu to še ni bilo dovolj in začel se je kregati nad sodelavecem Janezom Aličem, ga zgrabil za roke in ga opraskal po njih. Za ta lepi čin prijateljstva bo sedel Keber en dan, pa 5 K bo plačal Aliču za praske.

Iz zakonskega življenga. Janez Biol, branjevec na Glinicah, je tudi zakonski mož, a ni imel sreče pri ženitvi, kajti dobil je ženo dolgega jezika, kar je njemu že parkrat pognoalo vso prirojeno jezo v glavo in v pesti, da je pretepel svojega življenga družico, to pa zlasti zato, ker ne zna sam tako sušati jezika kot ona. Tudi 23. novembra je nastal v zakonu Biolovski prepir, ki je vzvetel pri ženi v grozovito klepetanje, pri možu pa v udarce po ženski; ti udarci se bili tako hudi, da je žena čutila potrebo poklicati na pomoč sodišče proti trdim pestem moževim. Ker je pa Biolovki pred razpravo in pri tej začela očitati vest, da če sedi mož na zatožni klopi zaradi domačega prepira in njegovih posledic, da je mož odpustila udarce, sodišče ga je pa okregalo vsled prehude rabe oblasti zakonskega moža. Zadnje dejanje te drame se je vrnilo na to doma z izidom: vse poravnano in pomirjeno!

Pecenko so ukradli. Ivan Kaiser, J. Štembork, J. Avbelj in Valentijn Žagar, vsi iz Tomičevega doma, so pili v gostilni Urške Marnove v Šmartnem ob Savi. Stara navada je že, da človeku rajše teče vino po grlu, če je to preje namazano s kako mesno stvarjo. Omenjeni štirje mladeniči so si pa znali pomagati in izmakinili gostilničarki pecenko vredno 1 K 20 v. Ko je Marnova zapazila tatino, je oštvala fante, češ, da je njihovo dejanje nespodobno zanje in malo priporočljivo. To pa je že itak njihovo vročo tomačevsko kri razburilo, da so začeli razbijati po sobi in napravili škodo 14 K. Sedeli bodo vsak po 2 dni in povrnili škodo in stroške, da jih minejo drugikrat taka in slična dejanja.

Izpred porotnega sodišča v Marienburgu.

S ključem ga je ubil. 21. oktobra t. l. sta si prišla v Maribor delavec Matevž Kocjan iz Radičevje pri Slivnici in Mihael Odišnik vsled nekega plačila navakriž. Odišnik je Kocjanu prijal za golancem in ga klofutal po glavi, Kocjan je pa potegnil iz žepa kijev vežnih vrat in udaril nasprotnika z njim čez glavo, da ga je takoj spustil. Odišnik je vsled dobiljene rane šel v bolničko, kjer je pa v par dneh umrl za vnetjem možgan. Valedi tega je stal Kocjan pred porotniki. Hudodelstvo uboja je bil oproščen, pač pa zaradi prekoračenja silobrana obsojen na 8 mesečni zapor.

16 letna počigalka. Ana Bauer iz Št. Petra pri Gradiču je služila s svojo materjo v Ormožu pri peku Grazerju. Dasi šele 16 let stara, je že štirikrat začala pri svojem gospodarju, tako da mu je naposled pogorelo vse gospodarsko poslopje, vredno 1700 K. Obtoženka, ki je vsled tega medela pred porotniki, se izgovarja, da so jo vselej ljudje ujeti, zdaj mati, zdaj kdo drugi in da je svojo jeso ukrotila, je vzel vrgla in jo vrgla v slamno ali oblačilo. Pravila je pri raspravi, da je razbila, nato mu je pa še vrgel ko-

strašno veseli, da sliši klicati ljudi »Ogenji«, nakar pridere osla prestršena množica gasit. Vselej jo ob takem času navdaja sladko čuvstvo zadovoljnosti in tudi zato je začala. Razprava je pokazala, da je Ana Bauer sicer nekoliko omejena, a vseeno toliko razsodna, da ve ločiti, kaj se sme storiti in kaj ne, zato je odgovorna za svoja dejanja. Dekle je jeznorito in hudo in zmožno v svoji jezi storiti vsako hudočinstvo. Obsojetna je bila na petletno jebo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 2. decembra. Današnja seja gospiske zbornice se je pričela med splošno napetostjo. Na ministrski klopi so navzoči vsi ministri, na čelu jim baron Gautsch. V debati o Gautschevem govoru je dobil kot prvi besedo bivši ministrski predsednik grof Thun. Govoril je kako gladko, vladivo, a nenavadno ostro. V svojem govoru je ljuto napadel Gautscha. Gautsch se je prelevil, je rekel, kar preko noči v navdušenega pristaša splošne in enake volilne pravice. 6. oktobra je še bil odločen nasprotnik takšne volilne reforme, 28. novembra se je pa prelevil mahoma v prvobوتje pristaša splošne in enake volilne pravice. Takšnemu človeku, ki tako lahko menja nazore, ni mogoče zaupati, zlasti ako ima le-ta državno krimilo v rokah. Čemu je treba pri nas hiteti z volilno reformo? Naj bi se počakalo tako dolgo, da se uvede splošna volilna pravica na Ogrskem. Ako bo tam uspela, potem se šele naj uvede pri nas Kar namerava Gautsch storiti, to ni napredek, to je atentat na pravice interesovanih krogov. Vlada se je dala k temu koraku zavestni v strahu pred poučilnim gibanjem. Gautsch je rekel, da je od božje previdnosti določen za to, da izvede to volilno reformo, govornik pa prosi Boga, da bi njezina previdnost obvarovala Avstrijo pred to nesrečo. — Za besedo so se oglašili med drugimi grof Auersperg, dr. Matuš, prof. Lamash, princ Schwarzenberg, grof Pininski in pl. Plener.

Dunaj 2. decembra. Grof Khuen-Hedervary se mudi že več dni na Dunaju, kar se spravlja v zvezo z ogrsko krizo Baron Banffy je baje že ponudil cesarju demisijo. Ako nastopi na Ogrskem brezustavno vladanje, vodil je bode ali javno ali za kulisami grof Khuen. Lvov 2. decembra. Iz Varšave se poroča, da so vse tri poljske socialistične stranke sklenile, da izdajo poziv na narod, v katerem ga pozovejo, naj ne plačuje več državnih davkov.

Budapest 2. decembra. Včeraj se je otvorila telefonična zveza med Budapešto in Bukarestom. Belgrad 2. decembra. Vlada je vložila po belgradski prefekturi proti bivšemu ministrskemu predsedniku Gjorgjeviću obtožbo zaradi obelodanjenja zaupnih spisov.

Belgrad 2. decembra. Socialno-demokratična stranka je izdala poziv na vse delavce k veliki demonstraciji proti obtnemu zakonu, ki ga je vlada predložila skupščini. Ako zakonski načrt vključi temu pride na dnevni red v skupščini, namerava se prirediti splošni štrajk po celi Srbiji.

Petrograd 2. decembra. Upor v Sebastopolu je udušen. Več nego 2000 upornikov je bilo ujetih. Revolucionarji in Židje pa še vedno rujejo proti oblasti.

Petrograd 2. decembra. Grof Vitte je odklonil, da bi sprejel deputacijsko stavkujočih poštih in brzojavnih uradnikov.

Petrograd 2. decembra. Grof Vit

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dà tako mnogostransko porabiti, nego „Mollo“-vo francoško izganje in sol“, ki je takisto bolести utruje, ako se namaže z njim, kadar koga trga, karor to zdravilo vpliva na misice in žive kreplino in je zato dobro, da se priliva kopelom. Steklenica K 1-90. Po poštnej povzetji pošlja to zdravilo vsak dan lekarni A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, gažnamovan z varnostno nameko in podpisom.

6-7-15

Henneberg-svila

samo direktno! — črna, bela in barvana, od 60 kr. do gld. 1135 per meter za bluze in obleke. Franko in že ocenjeno se pošije na dom. Bogata izbera vzorcev se pošije s prvo pošto. Tovarna za svila Henneberg, Zürich. 16-4

Forman proti nahodu Škaljica 40 v. in.

Po vseh lekarnah.

Učinek prenenetljiv. Ob pričetku na hoda skoro nezmotljiv uspeh.

3507 10

Protin revmatske bolečine samo 784 10

mazilo ZOLTÁN!

Tako pristno dobro sredstvo za vdrgenje se dobiva po vseh večjih lekarnah po 2 K. — Po pošti razpošilja lekarna Zoltán v Buda-Pesđi.

Dunajska zaloga: dvorna lekarna, I., Hofburg.

Zdravilski konjak zajamčeno pristni vinski destilat pod stalnim kemiškim nadzorstvom. Destilerija Camis & Stock Trst-Barkovlje.

1/1 steklenica K 5—, 1/1 steklenica K 2-60. — Na prodaj v boljših trgovinah 88

Kožuhovina

za gospode in dame v najbogatejši in največji izbiri.

LEOPOLD KLEIN

DUNAJ, I., 3013 20

Dominikanerbastei 19.

Najboljše in najecenejše nakupovališče za damske plašče, žakete in moške kožuhe.

Iustrirani katalogi gratis in franko.

Proti zobobolu in gnilobi zob Izborna deluje dobro znana antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ti utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. 1 steklenica z navodom i. K.

Blagorodnemu gospodu M. Levstiku,

lekarnarju v Ljubljani.

Vaša izborna Melusine ustna in zobna voda je najboljše sredstvo zoper zobobol, odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je neprekosljiv priporoček proti gnilobi zob, zato jo vsakemu najtoplejšemu priporočam. Obenem pa prosim, pošljite se 3 steklenice Melusine ustne in zobne vo.

Dovolim, da to jasno oznanite, ker je res hvale vredno.

Leopold Gangl, mestni tajnik.

Metlika, 24. aprila 1905.

Dež. lekarna Mil. Leusteka

v Ljubljani, Resljova cesta št. 1

poleg novozognjenega Fran Jošetovega

ibid. mostu. 22-47

Zahtevajte ilustriran cenovnik podjetja za žarnice „Ideal“ Hugo Pollak DUNAJ, VI, Wallgasse 34.

Cena lepa svetloba brez instalacije in nevarnosti. Poraba 1 1/4 kr. na uro. 2252 20

VITA

Prirodna rudninska voda Nejčišči

natronski vrelec.

Po zdravniških priznanjih odlične zdravilne moći pri: obolelostih menjavanja snovi, diabetes, preibili scalnični kislini, bolezni mehurja in ledvic, katarjni sopil, prebavil.

Glavna zaloga v Ljubljani pri Mihaelu Kastnerju. Dobi se tudi v lekarnah in drogerijah. 2449-13

VITA

Darila.

Upravnosti našega lista so poslali: Družbi sv. Cirila in Metoda: Slavna podružnica C. M. ogranice v Škisi K 39/20, kot članarino. — Srčna hvala!

Tretji izkaz darov za pogorelice v Rátečah na Gorenjskem: Fran Svetič, Nové Hrady, Češko, 10 K; Jos. Ludvik, Winterberg, Češki les, 10 K; A. Kokail, Tržič, zavitek obleke; Jos. Levičnik, Železniki, vrečo obleke; Marija Ogrinc v Ljubljani, dve vreči obleke; A. Kokail, Višnja gora, zavoj obleke; J. Palle, Zgor. Belane, (Kor.) zavoj obleke; prof. A. Schuster, Dunaj, 10 K; M. Bregant, nadučitelj, Sostro, 4 K; Matija Šmid, Selca, 10 K; Josipina Tollazzi, Dol. Logatec, 60 K; Držaj, Ljubljana, zavoj obleke; Jan Jaks in sin v Ljubljani 10 K; Vincenc Emmer, nadučitelj v Opatiji, nabral 45 K; Kraschau-Freyberger, Ljubljana, 10 K; Fr. Guggi, nadučitelj, Gradec, 5 K; Marija Jalen, posest v Kropi, 10 K; Andrej Zupan, posest v Kropi, 5 K; C. Weber, Ljubljana, perilo; nadučitelj Žirovnik v Gorjah krompir, žito in obleke; Anton Walland, nadučitelj v Opatiji, nabral 45 K; Kraschau-Freyberger, Ljubljana, 10 K; Fr. Guggi, nadučitelj, Gradec, 5 K; Marija Jalen, posest v Kropi, 10 K; Andrej Zupan, posest v Kropi, 5 K; C. Weber, Ljubljana, perilo; nadučitelj Žirovnik v Gorjah krompir, žito in obleke; Anton Walland, v Ljubljani, obleka; Janez Balantič, p. Tupalič, zavitek obleke; Ivan Korošec, Jesenice-Sava, zavitek obleke; And. Pretnar, Jesenice-Sava, zavitek obleke; Gusti Kudrova, sopr. sod. pristava pri odhodnici sodnika g. dr. Doljan iz Žužemberka, Darovali so: Omizije uradnikov pri Lakerju v Črnomlju in g. dr. Doljan iz Žužemberka 17 K 40 h; župnija Dražgoše, 8 K 20; Sv. Vid nad Cerknico, zbirka 5 K; Jan Demšar, župnik v Št. Vidu p. Vip., 20 K; dr. Jos. Dolenc, prof. bogos. v Ljubljani, 10 K; Mavrilj Šarabon, kateh. v Ljubljani, 10 K; župnija Breznicna, 54 K; Franc Avsec, župnik v Št. Juriju pod Kumom, 20 K; župnija Goričke pri Kranju, 20 K; župljeni in župnik v Lescah, 60 K; farni urad v Mengšu, 80 K; farni urad Gorje, 107 K 10 h; dohodek gledališke predstave Marijine družbe v Gorjah, 47 K 94 h; hraničnika v Gorjah, 20 K; nadučitelj Žirovnik, Gorje, (drugi) zbirka živil in obleke; župni urad Vel. Dolina (Dol.), 24 K; župni urad Boštanj, 10 K; Schweiger, dekan, Leskovec, 10 K; farni urad Polica, 14 K; farni urad Sv. Katarina p. Medvode, 15 K; farni urad Duplje (drugi), 20 K; upravnivo "Slovenca", 40 K; farni urad Ljubno, 42 K; farni urad Škocjan, 10 K; And. Ažman, kateh. v Postojni, 5 K; župljeni in župnik M. Kolar pri Dev. M. v Pulju, 80 K; župljeni in župnik Ant. Lovšin na Dobrovici, 40 K 50 h; župni urad v Kranju, 13 K; župnik Lud. Škufer v Kranjski gori, 40 K; Monsign. Tomo Zupan, zavoj razne obleke; farani v Stari Oselici, 54 K; Jurij Karlin, žup. upravitelj s farani v Sorici, 24 K; Ant. Žgur, župnik na Brezovici, 5 K; farani na Brezovici, 15 K; Ant. Jamnik, k. svetnik in župnik, Sela pri Kamniku, 16 K 20 h; Mat. Kralj, župnik, Tunjice, 10 K; Martin Poljak, župnik s župljeni, Ajdovec, 10 K 20 h; župni urad Sv. Jakob ob Savi, 12 K; župni urad Sv. Marte, Bohinjska Bela, 100 K; Jos. Knic, župnik, Tomišelj, 20 K; A. Fettich-Kleinheim, kanonik, Ljubljana, 10 K; Val. Klobus, župnik v Mavčicah, 14 K; župni urad, Železniki, 19 K 97 h; Avg. Pokorn, oficjal v pok., Ljubljana, zavitek obleke; župni urad Bela peč, 58 K 40 h; župni urad Šmartno pri Litiji, 30 K; družba duhovnikov v Nadanju selu, 15 K; župni urad Begunje pri Lescah, 60 K; župni urad Višnja gora, 25 K; kanonik Ivan Sušnik v Ljubljani, 30 K; župljeni v Ribnem, 24 K 80 h; župnik Val. Oblak v Ribnem, 6 K 20 h; Juri Drnovšek, zbirka v Zalogu, 4 K; župni urad Javorje nad Šk. Loko, 30 K; nabranu na Brezjah, 88 K; neimenovan, 12 K; župni urad trnovski v Ljubljani, 60 K. Vsem blagim

dobrotnikom iskrena zahvala in Bog plajčaj! Prosit se še nadaljnji darov za uboge rāteške pogorelice.

Za pomožni odbor:
Jan. Zupančič,
nadučitelj-zapisnikar.

Borzna poročila.

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurssi dun. borse 1. decembra 1906.

založbeni papirji.

Danov Biago

1/2% menjava renta 99-75 99-95

1/2% zebra renta 99-70 99-90

1/2% avstr. kronaka renta 99-75 99-95

1/2% zista 117-95 118-15

1/2% ograka kronaka 95-10 95-30

1/2% zista 118-60 115-80

1/2% posejilo dočelo Kranjske 99-60 101-

1/2% posejilo mesta Špiš 100-60 101-60

1/2% Zadar 100- 100-

1/2% bon-here, žol. pos. 1902 100-80 101-30

1/2% češka, dež. banka k. o. 99-76 100-

1/2% ž. o. 99-75 100-

1/2% ž. p. ř. kom. k. o. 100-45 101-45

1/2% pr. 108-10 107-15

1/2% kast. pisma Innsbr. hr. 100-60 101-50

1/2% dež. hr. 100- 100-

1/2% z. pia. ogr. hip. ban. 100- 100-30

1/2% obl. ogr. lokalnih žup. lež. d. dr. 95-50 100-50

1/2% ob. češka ind. banke 100-23 101-25

1/2% prior. Trst-Poreč lok. žol. 99-60 100-

1/2% prior. dol. žol. 81-56 81-56

1/2% juž. žel. kup. 1/2/ 100-70 101-70

1/2% sv. žel. p. o. 100-70 101-70

Švedske.

tredečki ed. I. 1860/1% 190- 192-

1864 298-25 300-25

1866 158-25 160-25

1868 297- 303-50

1870 297- 303-50

1872 258- 265-

1874 101- 108-

1876 145-25 146-25

1878 24-40 26-40

1880 472-50 482-50

1882 79- 84-

1884 91- 98-

1886 64- 70-

1888 52- 54-

1890 32- 34-60

1892 80- 84-

1894 72- 78-

1896 28- 53-60

1898 6-64 5-6-

1900 117-50 117-50

1902 660- 6

Bernhardinec

3 mesece star, čiste pasme, se proda
v Kolodvorskih ulicah št. 7.

Podzastopnika za mlin

išče 3859 1
odlično ogrsko podjetje za Ljubljano
in okolico. — Ponudbe pod "Polna
provizija" uprav. "Slov. Naroda".

Prostorna pisarna

za notarje, odvetnike, trgovce ali
banke se odda v službi

DEGENGI, Dalmatinove ulice
v pritličju. 3826-17

Stenograf

se sprejme takoj v tukajšnjo pisarno.

Pojasnila daje upravnštvo "Slov.
Naroda". 3858 1

V najem se da s i. januarjem 1906 prostor za prodajalno

V pritličju je vsa za obrt potrebna
oprava, v I. nadstropju pa 2 sobi in
kuhinja. 3860-1

Več pove lastnik Josip Robavs
v Dolenji vasi pri Zagorju ob Savi.

3417-4
POPOFF

najboljši čaj sveta.

Pazite na RUSKO carinsko banderolo originalnih zavitkov in na varstveno znamko K. & C.

Pridnega in zanesljivega

kurjača

za parni stroj išče parketna tovarna v Trebnem. Neoženjeni imajo prednost.

Ponudbe na: Parketna tovarna v Trebnem, Dolenjsko. 3809-3

+ Proti suhosti +

je edino izvrstno krepilno in jačilno sredstvo
redilna moka Käthe

zdravnikto priporočena, z izvrstnim uspehom porabljena, za okroženje telesnih oblik izredno preizkušena, v 6 tednih 6 funtov teže več, zajamčeno neškodljivo. Strogo pošteno, ni sleparstvo, mnozo zahvalnih pisem. Karton stane fl. 110 po pozvezju ali v pis, znakom. Glavno razprodajališče

gospa Käthe Menzel 3876 1

Dunaj XVIII. Schulgasse 3, I. Stock, Tur 11.

Naprodaj so

3 lepi konji

po nizki ceni. Ogledati jih je možno
vsak dan v hlevu hiše J. J. Kantza
na Rimski cesti št. 16.

Vsa nadaljnja pojasnila in cene
pozvede se v pisarni podpisanega
oskrbnika konkurenze mase v Cigale-
tovih ulicah št. 3. 3827-2

Dr. Fran Tekavčič
oskrbnik konkurenze mase J. J. Kantza.

Vsako nedeljo in praznik se vrši

KONCERT

v veliki dvorani

"Puntigamske pivnice"
na Turjaškem trgu št. 1.

Začetek ob 3. popoldne. Vstopnina prosta.
K obilni udeležbi vabi s spoštovanjem

M. Vospernig.

Veliko vrtnih rož

na visokih stebilih, najboljih in naj-
lepših vrst, se ceno proda.

Naslov pove upravnštvo "Sloven-
skega Naroda". 3844

Gospodična

s trgovskim kurzom in prakso, nem-
ščine in slovenščine popolnoma vešča,
išče službe. — Dopisi se prosijo pod
"Sreča 55" poste restante Ljubljana.
3852-1

Akviziterji

se sprejmo za jako dobro uvedeno za-
varovalnico za življenje pod zelo ugod-
nimi pogoji. 3864-1

Predstaviti se je od 9—11. ure
dopoldne v Gospiskih ulicah št. 15,
v pisarni na levo.

Dobro vpeljana

Špecerijska trgovina

s prodajo moke in časopisov v bližini
mesta se zaradi selitve s 1. januarem
1906 pod ugodnimi pogoji odda.

Poizvedbe na upravnštvo "Slov.
Naroda". 3867-1

Knjigovodja

se išče za trgovino z lesom.

Zahetva se lep rokopis, znanje
sestavljanja bilance in najboljše referen-

Ponudbe s prepisi izpričeval ter
naznanih zahtevane plače pod "Bosna"
na upravnštvo "Slov. Naroda". 3856 1

□ □ □ □ □ □ □

Uradna dovoljenja
že 15 let obstoječa

najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospiske ulice št. 6 3869

priporoča in namešča le boljše
službe iskajoče vsake vrste

za Ljubljano in drugod. Potnina
tukaj. — Natančneje v pisarni. —
Vestna in kolikor možno hitra
postrežba zagotovljena.

Zunanjim dopisom je priložiti znamko za odgovor.

□ □ □ □ □ □ □

Poslano.

G. trgovcem in obrtnikom

vljudno naznanjam,
da imam v zalogi še nekaj tisoč ličnih

reklamnih

skladnih koledarjev.

Koledar je kot pripravno novo-
letno darilo, tako priljubljen in ker
je na njem vtisnjena tudi firma,
je to izvrstna vseletna reklama.

Pri naročilu od 25 komadov na-
prej se vtisne firma brezplačno.

Cene so izredno nizke in jih na

zahtevo rad dopošljem. 3717-5

□ □ □ □ □ □ □

V založbi imam tudi

Veliki stenski koledar

za urade, šole, pisarne itd. po 60 vin.

WELKA ZALOGA
božičnih

in
novotnih razglednic.

Ivan Bonac

trgovina s papirjem
v Ljubljani.

□ □ □ □ □ □ □

Pozor!

Bratje Sokoli!

Prihodnje leto bodo vsesokolski zlet v Zagreb. Ljubljanski Sokol mora biti častno zastopan! Dolžnost naša je, da že sedaj skrbimo, in nabiramo za potovalni sklad! V to svrhu se bodo prodajali listki z napisom: "Sokolski sklad za zlet v Zagreb l. 1906", po 20 vin., in dolžnost vaša je, bratje Sokoli, da vsi delujete v to, da se kolikor moč veliko teh listkov razprodaja. Za tiste brate Sokole, ki se bodo udeležili izleta, bodo to obenem nekaka hranišča, ker vsak, ki se bode za časa izleta izkazal s temi listki, dobri denar vrnen. — Listki se dobre pri br. odbornikih in v Šešarkovi trafi. Knjižice po 100 listkov ima v zalogi društveni blagajnik br. Pavel Skale.

3868-1

Na zdar!

Odbor.

Naprodaj je

nova hiša

št. 178 v Cerknici z gospodarskim
poslopjem, poleg tega nova žaga, ko-
zele z 8 okni in živinski hlev, vse v
najboljšem stanju ter **zemljišča**, ob-
stoječa iz 7 oralov njiv, 6 oralov trav-
nika in 20 oralov gozda.

Natančneja pojasnila daje lastnik
Anton Opeka, posestnik v Cerknici
št. 178. 3825-2

Panorama-kosmorama

Dvorski trg št. 3

pod "Narodno kavarno". 3851

Od nedelje, 3. decembra do včete
sobote, 9. decembra 1905:

**Iz Zagreba v Reko, odtod
v Opatijo in dalmatinska
mesta.**

Preklic.

Podpisani in njegov sin **Franc**
preklicujeva vse razdaljive besede, ki
sva jih proti g. Francu Strausu go o-
rila in s tem zagotavljava, da ga nisva
hotela žaliti in s tem škodovati nje-
gov obrt.

Idrija, 18. novembra 1905.

Anton Ipavec m. p.
mesar.

Naznanilo.

Vljudno naznanjam svojim odjemal-
cem mleka, da sem se preselila s svojo

mlekarno

s Francovega nabrežja 25

Pred škofijo št. 21.

Zahvaljevajo se sedanjim odjemal-
cem mleka se priporočam nadalje za
obilni obisk s spoštovanjem 3821-3

Franja Fabjan.

Ravnokar je izšla

KORISTKA.

Povest iz gledaliških krogov ljub-
ljanskih v polupreteklem času.

(Ponatis iz "Slov. Naroda")

Ta povest je tako zanimiva ter izborno
opisuje dogodke neke koristke izza
časa Mondheimovega gledališkega rav-
nateljstva.

Cena broširano 80 v., po pošti 1 K.

Dobi se v knjigarni

L. SCHWENTNER v Ljubljani
Prešernove ulice.

Najznameniteši

kemiki in priznani zdravniki so označili

"lasno vodo Käthe"

pot edino in najzanesljivejše sredstvo krepke in
hit e rasti brade, las in obrvi. V prav kratkem
času presestljiv učinek.

Steklenica K 2—, K 3—, poskusna steklenica K 1:40. Po povzetju pošilja samo gospa

Käthe Menzel, Dunaj, XVIII, Schulgasse 3, 1. Stock, Tur 11. 3875-1

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Manufakturana trgovina

se zaradi družega podjetja pod ugodnimi pogoji takoj proda. 3408-13
Natančneje pove Franc Dolenc v Ljubljani, Stari trg št. I.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, sreček, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2,000,000.— Reservni zaklad K 200,000.—

Zanesljiva in obvezna izrabane vrednostne papirje in vnovčne zapale kupone. Vinkulira in devinkuluje.

Ekskompt in inkasso monete.

Boje predaja in vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

vojaške ženitinske kavcije.

Borsna narudila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga. 8-13

Promet s čeki in nakažnicami.

Nova tovarniška zaloge suknene, platnenega, perilnega in modnega blaga

Jos. Petkosig
Stari trg štev. 4 * Stari trg štev. 4
Ljubljana
se priporoča za jesensko in zimsko sezono.
Vzorci se na zahtevo dopošljajo. Cene nizke. 2826 20

St. 13.9.22

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje

službi okrožnih zdravnikov.

1.) V Grosupljem z letno plačo 1600 K in aktivitetno doklado 200 K.

2.) Na Trati v Škofjeloškem okraju z ravno takimi užitki.

Prosilci za ti službi naj pošljajo svoje prošnje podpisemu deželnemu odboru do 1. januarja 1906 ter dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje in znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se bode na take prosilce, ki so najmanj dve leti že službovali v kaki božnišnici.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, 23. novembra 1905.

Gričar & Nejač v Ljubljani

Prešernove ulice št. 9 priporočata
kot najbolj praktična darila za

Miklavža in Božič:

obleke za gospode, vrhne
suknje za gospode, ponočne
suknje za gospode, kožuhе
za gospode, louske in mestne,
deške obleke vsake vrste,
paleta za dame, plašče za
dame, kostume za dame,
kožuhaste boje, dekliško kon-
fekcijo vsake vrste.

Zaradi pozne sezone so cene
zelo znižane.

Iustrovani ceniki zastonj in
franko.

3879-1

Stanovanje

obstoječe iz 3 sob in pritiklin se odda s 1. februarjem v Cigaletovih ulicah 3, pred sodnijo. 3598-6

Mladenč

ki je vajen kletarstva, trtereje, sadje-reje in nekoliko vrtnarstva, išče službe pri kaki vinski trgovini.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“. 3861

All
Vsičko za človek!
Zahvaljuje
vedno le
Cijeno pa blešk!

Fernolendtovе

Izdelke. Samo po njih postane usnje stanovitno in dobi tudi najlepši blešk. — Naprodaj povsod. 13
St. Fernolendt, Dunaj
c. kr. dvorni dobavitelj. 1095
Tvornica ustanovljena 1882.

Izšla je kniga Kralj Matjaž.

Povest iz protestantskih časov na Kranjskem.
(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Lična brošura obsega 363 strani ter obdeluje v zanimivi povišti kmetski punt na Vrhniku in okolic ter napad na samostan kruti menihov v Bistri.

Cena 1 K, s poštnino 1 K 20 vin.

Dobi se edino pri

L. Schwentnerju, knjigarju
v Ljubljani, Prešernove ulice.

GRAND PRIX

Paříšská svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.
Dobiva se povsod. 3564-9

Cudovita novost!

325 komadov za 2 gld.

Krasna ura z lepo veržico, točno idoča, za katero se daje dveletna garancija; zelo lepa laterna magica s 25 krasnimi podobami, zelo zabavno; 1 zelo elegantna brzoja najnovije oblike, 1 lepa kravatna igla s simili brijantom, 1 krasen koljéz iz orient. biserov, s patent, z klepom, najmodernejši nakit za dame, 1 fin usnjati mošnjiček, jako elegantni nastavki za smotke z jantarjem 1 garnitura ff. double-zlatih manšetnih in strajnih gumbov s patent. zaklepom, 1 ff. niklast zepni nožek, 1 ff. toaletno zrcalo, belg. steklo v etuiju, 20 predmetov za dopisovanje in še 200 rasmih komadov, vse, kar se potrebuje hiši zastonja. Krasnih 325 komadov z uro, ki je sama tega denarja vredna, posilja proti poštnemu povzetju za 2 gld. razpoljalnicu.

S. Kohane, Krakow
č. 222.

Ako ne ugaja, se denar vrne. 3850
Mnogo priznanih pisem.

Privatna plesna šola

v dvorani hotela „pri Maliču“.

Strokovni tečaji za dame in gospode iz boljših rodovin bodo več ponedeljek in petek ob polu 8. zvečer. — 7. decembra se prične high-life kurz za boston in druge moderne plesa za lanske učence in druge stalne plesalce. 3873

Ameriški boston, angleški boston in boston parisienne.

Posebne ure se dajo ob vsakem času za vse stare in moderne plesa po lahki in hitro pojmljivi metodi, za zasebnike, za družbe, v dvorani in v zasebnih hišah. — Prijave in vpisovanja vsak dan od II. do 12. do poldne in od 3. do 5. popoldne v hotelu „pri Slonu“, soba 73.

Z odličnim spoštovanjem Julij Morterra, plesni učitelj.

R. KIRBISCH, slaščičar

v Ljubljani, na Kongresnem trgu št. 8

priporoča svojo bogato assortirano zalogu različnih lepih

Miklavžev in parkljev.

Zunanja naročila točno. 3807-3

Razpis

službe distriktnega zdravnika v Gornjem gradu

8 skupnimi stalnimi letnimi dohodki 1270 K.

Prosilci za to službo naj pošljajo svoje prošnje podpisemu odboru do 15. prosinca 1906 ter v njih dokažejo svojo starost, najmanj dveletno zdravniško prakso, oziroma upravičenje do iste, avstrijsko državljanstvo, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Zdravstveni distriktni odbor

V Gornjem gradu, dne 30. listopada 1905. leta.

„The Gresham“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

Filiala za Avstrijo: 2717-5

Dunaj, I., Giselastrasse št. 1

v hiši družstva.

Društvena aktiva dn 31. decembra 1904 kron 216,505,894,39
Letni dohodki na premijah in obrestih v letu 1904 32,391,311,51
Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbne in za povratne kupe itd. 491,748,857,43
od obstajanja družbe (1848) 46,087,478,74
Med letom 1904 je društvo izpostavilo 5803 polic z glavnico 38,810,249,38
Kot varstvo za avstrijske zavarovance je vlada pripoznala na-
stopne vrednosti:

Zalogu družbe pri c. kr. državni centralni blagajni na Dunaju je
znasala K 26,416,938,10 nom.
Posestvo na Dunaju 1,050,000—
Posestvo v Pragi 490,00—
Izplačana posojila zavarovancem 3,810,249,38
K 31,797,187,48

Prospekti in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno.

Generalni zastop za Kranjsko in Spodnje Štajersko

v Ljubljani, na Franc Jožefovi cesti 17

pri GVIDONU ZESCHKO. NB. Ravnotam se tudi sprejemajo spretni in zmožni agenti in zastopniki.

I. Schwentner

knjigotržec

v Ljubljani, Prešernove ulice št. 3.

Naznjam, da sem prevzel od „Národné Tiskárne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve brane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v aložbi „Národné Tiskárne“. — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI, broširani à 60 kr., elegantno vezani à 1 gld.

Posebne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.

Zbirka zakonov, I. Kazenski zakoni, vezan à 3 gld.

Zbirka zakonov, II. Kaz. pravdnih red, vezan à 2 gld. 80 kr.

Zarankovi zbrani spisi, I. zvezek, broširan à 50 kr.

Dr. Nevesekdo: „4000“. Povest, broš. à 50 kr.

A. Aškerč: Izlet v Garigrad, broš. à 20 kr.

Turgenjev: Otoč in sinovi. Roman, broširan à 50 kr.

— Štiri novele, broš. à 20 kr.

Beneš-Třebízský: Bloudne duše. Roman, broširan à 70 kr.

Po znjeni cen priporočam: Fran Kocbek, Pregovori, prilike in reki. Prej

50 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

Epilepsija.

Kdor trpi na padavici, krteh in drugih živnih boleznih, naj zahteva o tem brošuru, ki je zastonj in poštne prosto raspodaja
priv. Schwanen-Apotheke
Frankfurt a. M. 1800-29

Esence

za brilljantno brezhibno izdelovanje, vseh likerjev, žganja, jesična in pijač brez alkohola, dobavljen samo v prvi kakovosti. Vedno nove brezkonkurenčne vrste. Zahtevajte v lastno korist gratis in franko prospekt in cenovnik. Prihranite si mnogo denarja. 3803-8

Karel Philipp Pollak
tvornica za špecialitete esenc
Praga, Marijine ulice 928.
Zastopniki-strokovnjaki se iščejo.

Ravno za polovico ceneje kakor vs k prodajalec na obroke pošiljam čisto novo 3210-3

Singerjeve šivalne stroje

stroje popolne konstrukcije, trdno fino, opremljene, ki se gonijo z nogami, s pokrovom 82 kron; Singerjev stroj „Ringschiff“, za robnine 78 K.; „Ringschiff“, velik za krojače 116 K.; „Central-Bobbins“ 2 kron; „Central-Bobbins“, velik za rokodelce, 120 kron; Howe C za krojače in črveljare 80 kron; „Minerva A“ 98 kron; „Cylinder Elastie“ 145 kron in vse druge eks. fabrikate najcenejše. Četno realno jamstvo. 15 kron se plača takoj, ostaneck po železniškem povzetju. Bogato ilustr. cenovnik koles, pisalnih in šivalnih strojev št. 82 brezplačno.

M. RUNDBAKIN
DUNAJ, Liechtensteinstr. 23. Ustan. 1874.

„Romulus“
napol svilnat dežnik
s pristnim v blago vtkanim napisom
„Romulus“. 3864-30

„Remus“
dežnik iz čiste svile, popolnoma neotežene. Pristen samo z napisom „Remus“, vtkanim v blago. Ceno, elegantno, lahko, nempreobljivo. Se ne trga po gubah. Odlikovana z najvišjimi odlikami v Londonu in Parizu 1905. V Ljubljani jih prodaja samo Josip Vidmar, izdelovalec dežnikov, Stari trg. Tamkaj tudi preoblačijo dežnike z blagom „Romulus“ in „Remus“.

Jaz

ne poznam za gojitev kože, posebito za odstranitev peg in za doseg nežne poči boljšega in uspešnega zdravilnega mila, nego je preizkušeno

Bergmannovo lilijsko mlečnato milo (znamka, 2 skrata)

Bergmann & Co., Dečin ob Labi. Prodajajo kos po 20 vin.

Lekarnar J. Mayr, Marijin trg, Drogerija Anton Kanc, J. Wutscherja nasl. V Schiffer in Oto Fettich - Frankheim 1930 19 v Ljubljani.

INDRA TEA

na najboljši čaj na svetu.

3038-19

Dobi se povsod.

Indra Tea Import Company, Triest.

Sodi

veliki in mojbi so naprodaj pri Ivan Buggenigu, sodarskem mojstru Cesta na Rudolfovovo železnico št. 5, Ljubljana. 3798-

Kdor hoče kupiti zavitek za 6 vinarjev, naj zahteva izključno
„Ottoman“ cigaretne papir.

V 3570-1

Nihče naj ne zamudi ugodne prilike!

Ker nameravam združiti obe trgovini na drobno, sedaj

==== samo „Pred škofijo 1“ ====

in ne bom mogel spraviti pod streho ogromne zaloge, sem prisiljen k

božični priložnostni prodaji po čudovito nizkih cenah.

Prezenetljivo nizke cene: Najnovejši stores, zagrinjala, preproge, tek. preproge, garniture, plišaste odeje, stenske zaščitne preproge, lambrequini, prešite in flanelaste odeje.

Posebno ugodna prilika:

Blago za damske obleke:

Modni barhenti za bluze in ponočne suknje, batisti, cottoni i. t. d. Kosi iz prejšnjega leta čudovito po ceni. Sezidske novosti po tvorniški ceni.

Sukneno blago :

za obleke, hlače, paletote, za zimsko in leto 30% pod originalno ceno.

Vsi ostanki za vsako sprejemljivo ceno.

Znižane cene: za perilo, šifon, posteljni gradl in žepne robce. 3862-1

Cudovito ceno: volnene in svilnate šerpe, naglavne in velike rute.

Pred nakupom naj si vsakdo ogleda moje izložbe in zaloge.

Začetek prodaje v soboto, dne 2. decembra 1905.

J. GROBELNIK

samo „Pred škofijo 1“ v Ljubljani samo „Pred škofijo 1“.

Zunanja narcila se izvršujejo točno.

Res

je, da proti luskiram in izpadajušim ni uspešnejšega sredstva in tudi ne bolj osvežjujoče vode za glavo, nego je svetovnoslavni

Bergmannov

originalni um Shampooing - Bay

(znamka: 2 skrata).

Bergmann & Co., Dečin ob Labi ki je znan najstarejši in najboljši znamka ruma Bay.

Prodajata v steklenicah po 2 K. Drogerija Anton Kanc in brivec O. Fettich-Frankheim 3 930 19 v Ljubljani.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „ielen“.

Ono je zajamčeno čisto in brez vase skodljive primeci. — Pore izvetsna.

Kdor hoče dobiti zares zajamčeno pristno, perilo nekodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad imo „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Dobiya se povsod!

Ustje (Češko)

Juri Schicht

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje (Češko)

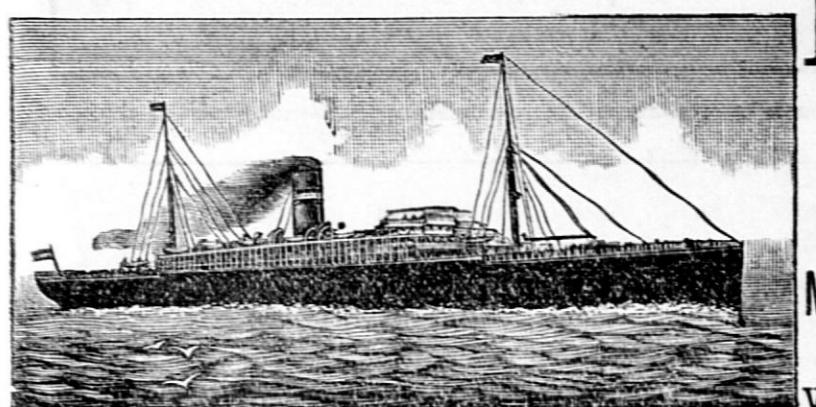
5 krun in več zaslužka na dan!

 Isčejo se osebe obeh spolov, ki bi pletle na naših strojih. — Preprosto in hitro delo vse leto doma. — Ni treba zupati ni cesar. — Oddaljenost ne škodi niti in blago prodamo mi. Družba pletilnih strojev za domače delavce 3477 16 THOS. H. WHITTICK & Co. Praga, Petrske náměstí 7-156. Trst, Vlaa Campanile 13-156.

Pristne ruske galoshe zvezdna znamka
 „PROWODNIK“ v Rigi
 so najboljše.

 Pristni samo z zvezdno znamko.
 Tvorica
 jamči za trpežnost.
 Glavno zalogu ima Vaso Petričič v Ljubljani.

Najcenejša vožnja v Ameriko!

Boulogne-New York najhitrejša vožnja
 Nizozemsko-ameriške črte Bazel-Pariz-Boulogne-Amerika
 Vozne liste preskrbi in daje brezplačna pojasnila 10
 edina oblastveno potrjena petovalna pisarna
Edvard Kristan v Ljubljani Kolodvorske ulice 41
 na dvorišču v vili med prvo in drugo hišo na desno

Samo še nekaj dni.
 Že 28. decembra 1905 bo žrebanje
 kralj. ogrske 3475-5
državne dobrodelne loterije
 Glavni dobitek 150.000 krun.
 Dobitki skupaj 365.000 krun.
 Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri kralj. ogrskem loterijskem dohodarstvenem ravnateljstvu v Buda-Pestu (glavni carinski urad), pri vseh postnini, davčnih, carinskih in solinskih uradih, na vseh železniških postajah in skoro po vseh trdnkah in menjalnicah.

Kralj. ogrsko loterijsko dohodarstveno ravnateljstvo.

Kupi samo z varstveno znamko „pišoč angel“ 3616-8
gramofon ki so priznano najboljši in tudi vrlo primerni
za božična darila. Aparate od K 45 — naprej tudi na obroke, prodaja
RUDOLF WEBER urar v Ljubljani na Dunajski cesti 20
 nasproti kavarni „Evropa“
Nove slov. plošče za gramofon moški glasovi:
 Naprej zastava Slave, — „U boju“, — „Slovenske pesmi“ — „Al! me boš kaj rada imela“, — „Zagorski zvonovi“, — „Kje so moje rožice“. Tambarje: „Sokolska koračnica“, — „Liepa naša domovina“.

Najcenejša in največja domača eksportna tvrdka.

Urar in trgovec 3493 15
H. SÜTTNER v Kranju priporoča svojo izbornoz alogo najfinježih, natančnih švicarskih ur, kakor najbolj slovečih znamk: Šafhausen, Omega, Roskopf, Urania i. t. d. Zlatnine in srebrnine, kakor nakraski, verižice, uhani, prstani, obeski itd. najfinježega izdelka po najnižjih cenah. Dokaz, da je moje blago zares fino in ceno je to, da ga razposiljam po vsem svetu in imam tudi odjemalce urarje in zlatarje glavnih mest. Ravn je izšel najnoviji veliki cenik, kateri se pošije zastonj in poštne prosto. Moške ure % naravne velikosti!

Št. 502. Nikelnasta anker remont. „Roskopf“ trpežno kolesje gl. 2'45 enaka iz pravega srebra gl. 3'95, ista s 3 moč. srebr. pokrov gl. 6.50.

Št. 505. Prava srebrna cilinder remont, trpežno kolesje in z močnimi pokrov gl. 4'85, ista z dobrim anker-kolesjem gl. 6.95.

Največja zalogu navadnih do najfinježih otroških vozicov

In nevadne do najfinježo žime. M. Pakič v Ljubljani. Razsada zaročenem se pošilja s pošto.

Odlikovan s častno diplomo in zlato koleno na III. dunajski modni razstavi

1. maja 1904. pod pokrovit. Nj. ces. in kr. Visokosti pre svele gospode nadvojvodine Marije Josipine.

P.CASSERMANN krojaška obrt v Ljubljani, Šelenburgove ulice štev. 3 se pripravlja v izgotavljanje moških oblek kakor tudi vseh avstr. uniform po najnovježem kroju.

Priznano solidno delo in zmerne cene. Pristao angleško blago je v največji izberi vedno v zalogi.

3289-8

Ivan Jax in sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17 pripravljata svojo bogato zalogu

šivalnih strojev, voznih koles, glasbenih avtomatov in pisalnih strojev.

Veliko zalogo rokavic za dame in gospode kravat za gospode toaletnega blaga

dalje ščetic za zobe, glavnikov, dišav, mil itd. itd. Iz najbolje renomiranih tovarn pripravljata

Alojzij Persche Ljubljana 49 Pred Škofijo št. 21.

Klobuke cilindre in čepice v nejnovježih faconah in v velikih Izberah priporoča Pod tranzito št. 2. Postaja elek. železnice.

Razglas.

Krajni šolski svet v Radovljici proda javnim dražbenim potom:

1.) **staro šolsko poslopje**, ležeče v mestu hiš. št. 24 z vzklikno ceno 6000 krun in

2.) **stari šolski vrt** (njiva), parc. št. 160, katast. občine Radovljica z vzklikno ceno 500 krun.

Javna dražba se bude vršila na lici mesta dne 14. decembra

I. 1905 dopoldne ob 10. uri.

Vdeležniki dražbe imajo pred dražbo vložiti 10% varščino.

Dražbeni pogoji so razvidni pri kraj. šolskem svetu v Radovljici.

Kupci se vladivo vabijo.

Krajni šolski svet v Radovljici,

dne 29. novembra 1905.

Dajte otrokom

tečne testenine Žnideršič & Valenčiča, ako jih hočete imeti zdrave in rdečelične.

Javna zahvala.

Slavni upravni svet Kranjske industrijske družbe na Jesenicah je zopet letos, kakor lani, poleg ogromnih letnih prispevkov daroval bratovški skladnici jeseniškega delavstva 40.000 krun, in sicer 20.000 krun proviziskemu zakladu in 20.000 krun bolniški blagajnici.

Podpisano načelstvo bratovške skladnice se v imenu tovarniških delavcev pravščeno zahvaljuje za ta velikodušni dar in se pripravlja v nadaljnjo dobrohotno naklonjenost.

Z izrazom najvdanejšega spoštovanja

Bratovska skladnica kranj. industrijske družbe

Anton Pongratz, podpredsednik

Tarman Janez, Rozman Peter, Bayer Ignacij

člani načelstva.

Jesenice, dne 28. novembra 1905.

3848

Slav. občinstvu vladivo javljam, da otvorim s 1. decembrom t. l.

v Spodnjem Logatcu
 (hotel „Virant“)

filijalko trgovine z mešanim blagom

vpeljane že od leta 1880.

Slavnemu občinstvu se slej kot prej priporočam za obilni obisk in blagohotno naklonjenost z velespoštovanjem

Anton Zorc

trgovec
 v Ljubljani, Florijanske ulice št. 26.

3846-1

Paris.

Otvoritveno naznanilo.

London.

Slavnemu p. n. občinstvu iz Ljubljane in okolice si usojam vladivo na znaniti, da sem **otvoril moderno**

mizarsko delavnico
 v Ljubljani v Wolfovih ulicah št. 8
 (Ahčinova hiša).

Posebnost! Izdelovanje pohištva v slogu kraljev Ludovika XIV., XV. in XVI. kakor tudi v angleškem slogu.

Prevzemam po tudi izvršitev vsakvrstnega tudi najfinježega pohištva in drugih mizarskih del. — Najboljša in najsolidnejša izvršitev. Dolgoletno delovanje v inozemstvu osobito

v Parizu in Londonu

3677-6

mi omogoča zadostiti tudi najrazsežnejšim zah-

tevam p. n. č. naročnikov po zmernih cenah. Priporočujem se za obilna naročila beležim z odličnim spoštovanjem

Ant. Rojina, mizarski mojster.

CARS
 ZWERTZ.

Za božična in novoletna darila!
Klobuke, čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd. itd.

priporoča

3855-1

G. ČADEŽ
v Ljubljani, na Mestnem trgu štev. 14.
Kožuhovina

se radi opustitve odda po izdatno znižanih cenah.

Za Miklavža!

Za Božič!

Velika izbera
daril za Miklavža

kakor tudi

3706 3

raznih predmetov za okrašenje božičnih dreves in lastnega in tovarniškega izdelka.

Nadalje se priporočam slav. p. n. občinstvu za naročila raznih najfinjših tort in vsakovrstnega okusnega pečiva. — V zalogi imam različnih desertnih in čokoladnih bonbonov ter postrežam tudi s finimi desertnimi vini in raznimi likerji.

Fini turinski pelinkovec.
Vsak dan sveže medene, orehove in rozinove potice, šarkelj, pince in drugo pečivo, v pekarni pa fin domać ržen kruh.

Slaščičarna, kavarna in pekarija

JAK. ZALAZNIK

Stari trg štev. 21.

Mestni trg št. 6. Sv. Petra cesta št. 26.

Za godove! Za novo leto!

NOVO!
Jvan Cankar:
GOSPA JUDIT.

To najnovejše delo Cankarjevo bo gotovo zanimalo tem bolj, ker nekako že v povesti sami, še bolj pa v predgovoru Cankar reagira na znano kritiko o svojem delu „Diva Marije Pomocnice“ in brani svoje umetniško stališče. Izza Prešernove „Nove pisarje“ ni bila pozneje več napisana nobena boljša in ostrejša satira. Da se je pokazal Cankar iznova tudi mojstra v slogu in jeziku, ni treba poudarjati. Knjiga je izšla v elegantni opremi, z izvirno risbo na naslovnem listu.

Cena: broš. 2 K; po pošti 2 K 10 v.; oleg. vez. 3 K 20 v.; po pošti 3 K 30 v.

Založništvo

L. Schwentner

v Ljubljani

Prešernove ulice št. 3.

Pelinkovac

POKORNY

Registr. varstv. znamka.

Tek vzbujajoči
in slastni

pelinkovčev liker

3655-5

Zravninsko pogosto pripor.

Dobiva se v za-
devnih trgovinah
kavarnah itd.

Poizkusni poštni zavojek po 2/07
ali 4/035 litra po K 5-80 franko.

Tvornica za likerje,
del. dr. POKORNY
Zagreb. Ustanovlj. 1862.

Dobro blago in nizke cene!
Anton Schuster

Ljubljana x Špitalske ulice 7 x Ljubljana

priporoča

3155-8

novosti

v konfekciji za dame in deklice

bluze, deške obleke, modne blage za dame in gospode, tirolski ledeni, barhent, šerpe, žepne robce, garniture, flanelaste odeje, najboljše bela blaga in vsekovrstne preproge. Uzorci na zahtevanje poštnine prosti.

A. Persche
pred Škofijo 21
priporoča
največjo izber
kožuhovini
po najnižji ceni.

**Velika božična prodaja na Resljevi cesti štev. 3
pri A. Primožiču**

božudila to leto **nekaj izrednega**, ker se bo blago zaradi takojšnje opustitve trgovine oddajalo za vsako **sprejemljivo ceno**.

Božična prodaja se začne **v soboto, 2. decembra** in traja do **20. decembra** vsak dan od 9. zjutraj do 12., pa od 2. popoldne do 7. zvečer. Oddajale se bodo velike množine odmerjenega blaga za obleke v kartonih, **vsa obleka že od gld. 1·50 naprej**.

Svilnato blago za bluze **čudovito ceno**. Svilnate odeje, priložnostno darilo! Ravno tako preproge in posteljne garniture. 150 tucatov angleških batistastih robcev s širokim ažurskim robom, tucat gld. 1·40. Žepni robe za otroke od 3 kr. do 5 kr. kos. Batistasti predpasniki od 17 kr. naprej.

Zgotovljene moške in deške obleke skoro zastonj!

Moško blago je še v veliki izbiri v zalogi in se bo oddajalo ceno.

Ravnotako tricot-perilo, juponi, svilnate šerpe, moške in damske srajce itd.

3840-2

Videli boste, čudili se in kupili!

